

Delårsrapport 2020

REGION
SÖRMLAND

Innehåll

Inledning	3
Förvaltningsberättelse	4
Finansiella rapporter	11
Bolag	19
Måluppfyllelse	21
Intern kontroll	51
Uppföljning av privata utförare	52

Inledning

2020 kommer att bli ett minst sagt annorlunda år. Den globala pandemin har drabbat Sörmland mycket hårt. Och sett ur ett svenskt perspektiv har vi drabbats både värst och först. Många sörmlänningar har smittats och några har mist livet.

Pandemin har ställt oss inför nya krav och förväntningar. Tack vare regionens kunniga och engagerade medarbetare har vi kunnat ta oss igenom en mycket besvärlig period. Hur pandemin kommer att utvecklas framöver vet vi inte. Vi får glädjas åt den positiva minskning av antalet smittade som skett, men också vara beredda för vad som kan komma under hösten.

Vi har en tung period bakom oss. Många av regionens medarbetare har slitit hårt. Fördubblingen av friskvårdsbidraget och sommargåvan på 1000 kr är två konkreta exempel på hur vi som arbetsgivare visar vår uppskattning för alla de insatser som gjorts och görs.

Jag vill lyfta fram tre viktiga områden inför höstens fortsatta arbete.

För det första ska vi fortsätta att utveckla den sörmländska hälso- och sjukvården. Vi måste fortsätta att hålla hög beredskap vad gäller covid-19. Samtidigt måste vi se till att den vård som fått skjutas upp på grund av pandemin kan genomföras. Därutöver ska vi hålla fortsatt hög kvalitet inom vårdens alla områden.

För det andra ska vi säkerställa att Region Sörmland får ersättning för de merkostnader som uppstått som en följd av pandemin. Regering och riksdag har varit mycket tydliga på denna punkt och vi i regionen har varit mycket noga med att "bokföra" merkostnaderna.

För det tredje har Region Sörmland en mycket viktig uppgift i återstarten av samhällets alla delar efter pandemin. Det gäller inom samtliga de områden vi ansvarar för. Genom ett framsynt arbete kan vi bidra till att den ekonomiska tillväxten tar fart igen och att Sörmland kan fortsätta att utvecklas och växa.

Jan Grönlund
Regiondirektör

Förvaltningsberättelse

Året till och med juli har präglats starkt av den pågående coronapandemin. Region Sörmland var en av de regioner i landet som tidigt drabbades av många inlagda på våra sjukhus. I prognosen har antagits att vi återgår mer till ett normalläge framgent och ingen andravåg av pandemin ligger med i beräkningarna i denna rapport.

Vidare är inte hänsyn taget till den uppskjutna vård som regionen har upparbetad. Antagandet är att produktionen återgår till normalläge och de ytterligare insatser som kan behöva göras är inte kvantifierade.

Statliga åtgärder om extra tillskott ingår i prognosen. Region Sörmland har ansökt om ersättning för merkostnader kopplade till covid-19. I prognosen är ungefär hälften av beloppet lagd som en intäkt. Anledningen till detta är att statsbidraget hittills endast är på totalt 5 miljarder kronor och indikationer finns att många regioner kommer att söka för stora belopp. Därmed väljer Region Sörmland att lägga en försiktig prognos.

Vad gäller skatteintäkterna så baseras utfallet på Sveriges kommuner och regioners (SKR) prognos

från april 2020. I prognosen däremot är SKR:s prognos från augusti inarbetad. Prognosen visar på en försämring i förhållande till budgeten men en stor förbättring mot tidigare prognos.

Samtliga nämnder arbetar för att klara ekonomin för den ordinarie verksamheten.

ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING

Region Sörmland har liksom övriga världen hittills haft ett mycket speciellt år. Från mitten av mars och framåt har verksamheten präglats av den pandemi som spridit sig över världen, covid-19. Ekonomiskt har det inneburit att skatteintäkterna sjunkit drastiskt samtidigt som regionen har stora kostnader och intäktsbortfall som inte kunde förutses vid årets början.

Nyckeltal, januari - juli

	2016	2017	2018	2019	2020
Verksamhetens intäkter (mnkr)	741	723	836	1 301	1 699
Verksamhetens kostnader (mnkr)	-5 201	-5 552	-5 907	-6 620	-7 228
Skatteintäkter och statsbidrag (mnkr)	4 714	4 956	5 138	5 344	5 471
Periodens resultat (mnkr)	302	282	171	608	-161
Soliditet (%)	38,2	37,3	39,9	35,8	29,8
Soliditet inklusive totala pensionsförbindelser (%)	-29,4	-21,9	-7,7	-0,8	-3,1
Investeringar (mnkr)	241	333	440	489	553
Antal anställda	6 871	7 010	7 247	8 036	8 215

Resultatet vid delåret uppgår till -161 mnkr och är betydligt svagare än tidigare år. Det svagare resultatet förklaras främst av covid-19 pandemin. Pandemin har bidragit till lägre skatteintäkter, högre kostnader och lägre intäkter. Men inte minst har pandemin slagit hårt mot världens börser. I och med att regionens kapitalförvaltning numera redovisas till verkligt värde så slår en börsnedgång hårt på regionens totala resultat.

Region Sörmland har ansökt för att få ersättning för en stor del av merkostnaderna. Ansökan är totalt på cirka 300 mnkr vilken, om den godkänns, skulle kompensera regionen för de faktiska merkostnader som har uppstått under perioden. Regionen har möjlighet att göra ytterligare en ansökan i november för resterande period.

Den finansiella ställningen jämfört med övriga regioner i Sverige är förhållandevis god. Soliditeten inklusive totala pensionsförbindelser är -3,1 %. Region Sörmland har gått från en soliditet på cirka -60 % år 2011 och strävar mot en positiv soliditet.

HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE

2020 har överskuggats av en enskild händelse som påverkat delåret och det är den pågående pandemin, covid-19. Sörmland var en av de första regionerna att drabbas av stor smittspridning med många patienter som krävde intensivvård och Region Sörmland fick därmed ställa om sin verksamhet i ett tidigt skede.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH EKONOMISK STÄLLNING

Regionfullmäktiges mål är av karaktären inriktningsmål. Regionen arbetar fortlöpande i verksamheten och med olika aktiviteter i den riktning som målen visar. Fullmäktige har valt ut ett antal indikatorer som ska visa om regionen är på rätt väg. De utvalda indikatorerna som har mätts under delåret följs kortfattat upp i texten nedan. Just detta år är det inte helt enkelt att dra slutsatser grundat på enbart indikatorerna. I och med att coronapandemin har svept över världen så har regionen fått omprioritera och fokusera på ett sätt som inte fångas av de mått som var uppsatta i verksamhetsplanen. En oberoende utvärdering ska göras kring hur pandemin har skötts i regionen och resultatet kommer under våren 2021.

Medborgarperspektivet

Region Sörmland har fyra indikatorer inom medborgarperspektivet varav endast "andel öppet arbetslösa" har mätts under det första delåret. Övriga indikatorer mäts endast på helår. I Sörmland har arbetslösheten ökat sedan maj 2019, från 4 % till 6 %. Den största ökningen sammanfaller med covid-19 pandemin mars till juni 2020. Antalet öppet arbetslösa har ökat från omkring 7 400 i januari till omkring 8 900 i juli. I Sörmland är arbetslösheten högre än i riket (6,1 % jämfört med 5,7 % i juli 2020). Det är stora skillnader mellan länets kommuner. Indikatorn har gått åt fel håll vilket till stora delar hänger ihop med coronapandemin. Insatser krävs fortsatt för att minska arbetslösheten då Sörmland även innan pandemin hade ett sämre utgångsläge än riket.

Verksamhetsperspektivet

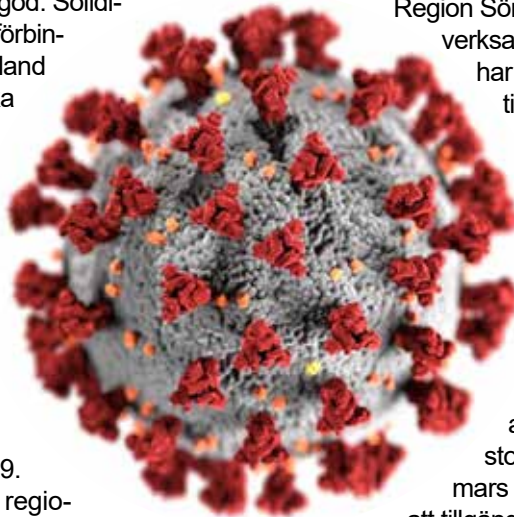
Region Sörmland har tre indikatorer inom verksamhetsperspektivet varav två har mätts under perioden: Andel tillgänglighetsmätningar som uppnår sitt målvärde samt andel utvalda områden inom kvalitet som regionen har förbättrat. För Region Sörmlands verksamheter har det första delåret präglats av covid-19, antingen direkt eller indirekt. All verksamhet på sjukhus som inte har varit akut eller inte kan vänta är stoppad från och med mitten på mars till sista augusti. Detta innebär att tillgängligheten för "ordinarie" vård har fått stå tillbaka till förmån för covid-vården.

Gällande indikatorn andel utvalda områden inom kvalitet så har fyra av sju kvalitetsmål nåtts. Insatser krävs och kommer att krävas under en lång tid framöver för att komma tillrätta med de värdköer som har växt under pandemin.

Dock bedöms organisationen väl ha klarat av den dramatiska omställning som krävts till följd av pandemin och kunnat klara av både ökade sjukhusinläggningar, intensivvård samt provtagningar med mera till följd av covid-19, samtidigt som den övriga vård som utförts hållit normal kvalitet. Detta gäller även många övriga verksamheter som exempelvis kollektivtrafiken.

Resursperspektivet

Region Sörmland har fyra indikatorer inom resursperspektivet varav alla har mätts under perioden. Andel engagerade medarbetare (HME), sjukfrånvaro, ekonomiskt resultat och soliditet. Indikatorn

HME uppnår sitt målvärde medan sjukfrånvaron varit 7,4 % att jämföra med målvärdet 6,0 %. Under mars och april kan vi se tydliga covid-19 effekter för sjukfrånvaron då alla med minsta symptom började stanna hemma. Det ekonomiska resultatet når inte sitt målvärde vilket har att göra med kostnaderna för covid-19 hanteringen. Regionen har gjort en ansökan för de merkostnader som covid-19 har förorsakat vilket skulle hjälpa upp resultatet betydligt på årsbasis. Soliditeten uppnår dock sitt målvärde.

♦ God ekonomisk hushållning

Av indikatorerna kan vi utläsa att det första delåret har inneburit stora utmaningar för Region Sörmland. Verksamheterna inom regionen har fokuserat helt på pandemin och akuta lösningar och övrig planerad vård har fått anstå. En oberoende utvärdering ska göras kring hur hanteringen av pandemin har skötts i regionen och resultatet kommer under våren 2021. Utifrån den plötsligt uppkomna situationen bedöms regionen dock hittills ha handlat i linje med sörmlänningarnas bästa. Det kommer dock att behövas vidtas kraftfulla åtgärder framåt för att komma i kapp med bland annat vårdbehov och hälsofrämjande aktiviteter som fått vänta.

BALANSKRAVSRESULTAT

Regionen ska enligt kommunallagen ha en ekonomi i balans vilket innebär att intäkterna ska överstiga kostnaderna. I lagen regleras hur balanskravsresultatet räknas ut. Om kostnaderna för ett år överstiger intäkterna ska den negativa förändringen av eget kapital som uppstår återställas. Balanskravet är viktigt ur ett generationsperspektiv, det vill säga att varje generation tar ansvar för sina egna kostnader. Region Sörmland redovisar vid delåret ett negativt balanskravsresultat på 60 mnkr. Tittar vi på den prognos som är lagd så beräknas regionen klara balanskravsresultatet. Osäkerheten är dock mycket stor vilket framför allt handlar om hur pandemin

Balanskravsutredning

MNKR	UTFALL JAN-JUL 2020
Periodresultat enligt resultaträkning	-161
Orealiserade vinster i värdepapper	-77
Orealiserade förluster i värdepapper	178
Återföring av realiserade vinster och förluster i värdepapper	0
Balanskravsresultat	-60

utvecklas och hur stora statsbidrag som Region Sörmland kommer att erhålla.

Vid ett negativt balanskravsresultat år 2020 bör

regionen använda resultatutjämningsreserven (RUR). Regionen har avsatt 327 mnkr i RUR under de år då överskott har genererats.

VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN

Antal anställda och årsarbetare

Region Sörmland har 8 215 anställda motsvarande 7 952 årsarbetare, vilket är en ökning med 179 anställda eller 200 årsarbetare. Ingen större förändring har skett inom någon specifik yrkeskategori men de kategorier som har ökat mest är sjuksköterskor (+61) och städpersonal (+41).

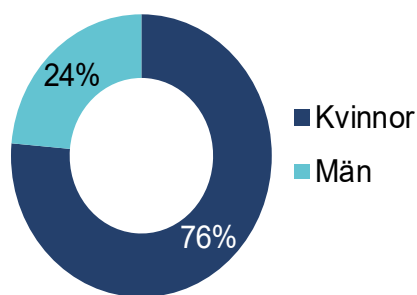
Andel heltidsanställda medarbetare i Region Sörmland är 89,3 %. Denna andel har ökat succesivt de senaste åren. Andelen visstidsanställda är 10,7 %. Även AT-läkare ingår bland de visstidsanställda eftersom deras anställning är tidsbegränsad.

	ANSTÄLLDA 2020	ANSTÄLLDA 2019	DIFF ANSTÄLLDA	ÅRSARBETARE 2020	ÅRSARBETARE 2019	DIFF ÅRS- ARBETARE
Ledning	401	393	8	400	392	8
Administration	1 319	1 298	21	1 283	1 260	23
Läkare	937	931	6	920	910	10
Sjuksköterska	2 014	1 953	61	1 950	1 883	67
Undersköterska, skötare m fl	1 941	1 943	-2	1 854	1 844	10
Paramedicin	735	707	28	721	690	31
Utbildning och fritid	226	229	-3	210	213	-3
Teknik	181	175	6	178	174	4
Hantverk	93	76	17	92	74	18
Kök	101	105	-4	94	97	-3
Städ	267	226	41	250	216	34
Totalsumma	8 215	8 036	179	7 952	7 752	200

Könsfördelningen inom regionen är 76,3 % kvinnor och 23,7 % män. Medelåldern totalt ligger på 44,2 år 2020 vilket är en sänkning jämfört med föregående år då medelåldern var 45,5 år. Nedan illustreras könsfördelningen uppdelat på åldersintervall.

ANTAL ANSTÄLLDA	2020	2019	DIFF
Kvinnor			
0-19	17	1	16
20-29	844	717	127
30-39	1 506	1 439	67
40-49	1 519	1 475	44
50-59	1 551	1 536	15
60-	832	971	-139
Summa kvinnor	6 269	6 139	130
Män			
0-19	1	0	1
20-29	283	241	42
30-39	515	482	33
40-49	446	437	9
50-59	445	449	-4
60-	256	288	-32
Summa män	1 946	1 897	49
Totalsumma	8 215	8 036	179

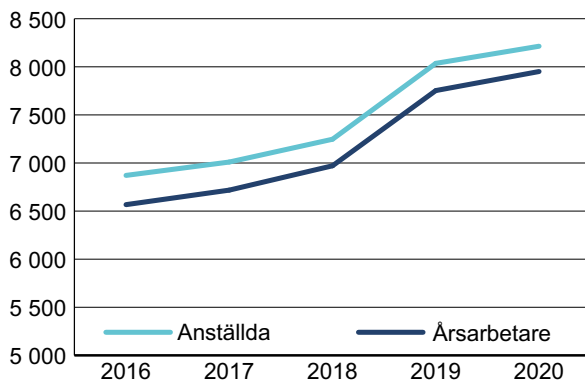
Den genomsnittliga sysselsättningsgraden på totalen är nu 96,8 %, vilket är en ökning med 0,4 procentenheter mot 2019. Sysselsättningsgraden har de senaste åren ökat successivt med någon/ några tiondelar per år. Tabellerna nedan visar den genomsnittliga sysselsättningsgraden per anställningsform och yrkeskategori samt uppdelat per verksamhetsområde för 2020.

	TILLSVIDAREANSTÄLLDA			VISSTIDSANSTÄLLDA		
	Antal anställda	Antal Års-arbetare	Genomsnittlig Sysselsättningsgrad	Antal anställda	Antal Års-arbetare	Genomsnittlig sysselsättningsgrad
Ledning	399	398	99,8%	2	2	81,0%
Administration	1 231	1 205	97,9%	87	77	88,1%
Läkare	716	702	98,0%	221	218	98,6%
Sjuksköterska	1 965	1 906	97,0%	49	45	91,4%
Undersköterska, skötare m fl	1 599	1 529	95,6%	342	325	95,0%
Paramedicin	664	652	98,2%	71	69	96,9%
Utbildning och fritid	205	193	94,3%	21	17	78,3%
Teknik	163	160	98,2%	18	18	100,0%
Hantverk	81	80	98,3%	12	12	100,0%
Kök	91	85	93,8%	10	9	89,7%
Städ	220	210	95,3%	47	40	85,8%
Totalsumma	7 334	7 121	97,1%	881	832	94,4%

	TILLSVIDAREANSTÄLLDA			VISSTIDSANSTÄLLDA		
	Antal Anställda	Antal Års-arbetare	Genomsnittlig sysselsättningsgrad	Antal Anställda	Antal Års-arbetare	Genomsnittlig sysselsättningsgrad
Hälso- och sjukvård						
Kirurgi	1 625	1 570	96,6%	198	188	95,1%
Medicin	885	856	96,7%	183	178	97,2%
Medicinsk service	1 258	1 221	97,1%	157	151	96,3%
Psykiatri o funk hinder	716	699	97,6%	82	80	97,4%
Div gemensamt inkl ledning	124	121	97,4%	6	5	85,0%
Regionsjukhuset Karsudden	362	359	99,2%	7	7	92,9%
Primärvården	890	861	96,7%	79	75	94,4%
Patientnämnden	4	4	100,0%	0	0	0,0%
Dammsdal	129	128	99,1%	13	12	92,3%
Nämnden för samv soctj o vård	81	80	99,0%	10	10	100,0%
Summa hälso- och sjukvård	6 074	5 899	97,1%	735	705	96,0%
Regional verksamhet						
Kultur- utb- o friluftsverks	243	226	92,9%	28	22	78,4%
Regionala utvecklingsnämnden	111	110	99,1%	21	20	92,9%
Summa regional verksamhet	354	336	94,8%	49	42	84,6%
Ledning och stöd						
Regiondirektörens staber	189	189	99,7%	14	10	69,3%
Regionervice inkl pol ledning	546	527	96,4%	69	61	88,8%
Region Sörmland IT	126	126	100,0%	14	14	98,6%
Revision	3	3	100,0%	0	0	0,0%
Inköpsnämnden	42	42	100,0%	0	0	0,0%
Summa ledning och stöd	906	886	97,8%	97	85	87,4%
Totalsumma	7 334	7 121	97,1%	881	832	94,4%

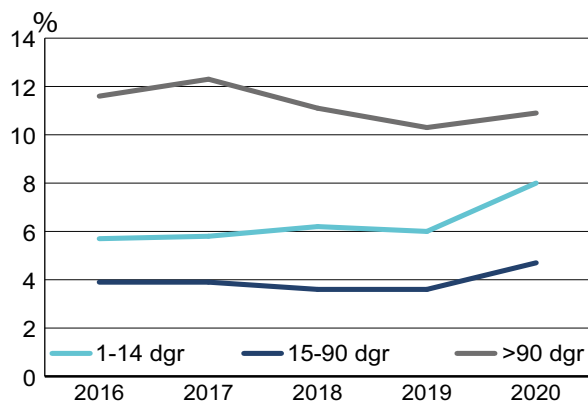
Utveckling anställda och årsarbetare. Observera att skalan inte börjar på noll.

Arbetad tid och frånvaro

Regionen mäter sjukfrånvaron på flera olika sätt. Ett mått som används nationellt är "Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid" vilket beräknar sjukfrånvaro i förhållande till ordinarie arbetstid. Det andra måttet som används är "Antal sjukdagar per anställd" vilket beräknar antalet sjukdagar per anställd fördelat inom olika intervall men inte i förhållande till ordinarie planerad arbetstid.

Måttet "Antal sjukdagar per anställd" har ökat med 3,7 under 2020, från 19,8 under 2019 till 23,5. Ökningen beror främst på covid-19 och det går att se en stor ökning på sjukfrånvaron under mars (+ 4,7), april (+4,9) och maj (+2,3). Nedan syns hur antalet sjukdagar per anställd utvecklats inom de olika tidsintervallerna.

Enligt det nationella måttet "Andel sjukfrånvarotid av ordinarie arbetstid" hade regionen ett ackumulerat värde för 2019 på 6,5 %, utfallet för 2020 blev 7,4 %.

SJUKFRÅNVARO I PROCENT	2020	2019	DIFF
Kvinna			
0-19	9,3%	9,2%	0,1%
20-29	7,4%	6,5%	0,9%
30-39	7,4%	6,5%	0,9%
40-49	8,5%	7,6%	0,9%
50-59	8,6%	7,3%	1,3%
60-	8,8%	8,4%	0,3%
Summa kvinnor	8,2%	7,3%	0,9%
Man			
0-19	7,5%	6,2%	1,3%
20-29	5,8%	3,8%	2,0%
30-39	3,9%	2,8%	1,1%
40-49	4,5%	4,0%	0,5%
50-59	5,5%	4,8%	0,7%
60-	6,6%	5,3%	1,3%
Summa män	5,1%	4,1%	1,0%
Totalsumma	7,4%	6,5%	0,9%

Det är 341 medarbetare som har en lång sjukfrånvaro över 60 dagar, vilket motsvarar 4,2 % av medarbetarna. Av dessa 341 är det 157 som är deltidssjukskrivna.

Den arbetade tiden omräknat till årsarbetare ökade med motsvarande 97 årsarbetare jämfört med föregående år, den största skillnaden var tillsvidareanställda som ökade med 46 årsarbetare. Visstidsanställda ökade med 1 årsarbetare samt ökade övertid och jour/beredskap med 29 respektive 21 årsarbetare. Frånvaron omräknat till årsarbetare ökade med 110 årsarbetare vilket huvudsakligen beror på ökad sjukfrånvaro (+161 årsarbetare) och föräldraledighet (+38 årsarbetare) medans semesteruttaget och utbildning minskade med 56 respektive 14 årsarbetare.

Region Sörmland arbetar inom delar av organisationen med att minska antalet administratörer. Varje rekrytering föregås av en prövning där alla andra möjligheter utesluts och slutligen godkänns eller avslår regiondirektören rekryteringen. Generellt kan sägas att nyrekryteringar avslås men att nödvändiga ersättningsrekryteringar godkänns. Flera verksamheter ligger redan inom sitt överenskomna antal anställda medan andra har arbete kvar att göra. Coronapandemin har delvis förhindrat arbetet då flera verksamheter har fokuserat på pandemin och i viss mån tillfälligt har behövt utöka. I delåret kan vi därför se en ökning

av antalet administratörer. En administrativ översyn är planerad men har fått skjutas fram i tiden.

Arbetad tid och frånvaro omräknat till årsarbetare:

NÄRVARO	EGEN PERSONAL		INHYRD PERSONAL		TIMAVLÖNADE		SUMMA ARBETAD TID	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Vanlig tid tillsvidare	5 562	5 608					5 562	5 608
Vanlig tid visstid	585	586	156	110	441	450	1 182	1 146
Jour/beredskap läkare	85	106					85	106
Summa	6 346	6 443	156	110	441	450	6 943	7 002

FRÅNVARO	EGEN PERSONAL	
	2019	2020
Föräldraledighet	530	568
Semester	1 005	949
Sjukfrånvaro	553	714
Utbildning	172	158
Övrig frånvaro	495	476
Summa	2 755	2 865

FÖRVÄNTAD UTVECKLING

Coronapandemin har under det första delåret härjat i stora delar av världen. Sörmland fick som en av de första regionerna i Sverige många inneliggande patienter på sjukhusen. Verksamheterna har ställt om och personal har bytt avdelningar med kort varsel. Som väntat har pandemin tagit en stor del av regionens resurser i anspråk, både personella och ekonomiska.

Skatteintäkterna har sjunkit drastiskt som en direkt effekt av pandemin och därför har staten beslutat om statsbidrag för att kompensera regionerna. Både nya generella tillskott och riktade tillskott har tillkommit under våren. De generella tillskotten kompenserar i stort försämringen av skatteintäkterna och de riktade bidragen ser till att regionerna blir kompenserade för stora delar av de merkostnader som har uppstått.

Den ordinarie vården har inte kunna utföras i den takt som var planerad på grund av covid-19 vården. Det innebär att Region Sörmland, liksom övriga regioner, har mycket uppskjuten vård att ta hand om nu och framåt. Regionen förmodas därför ha ett ökat tryck framöver med både normalt inflöde av patienter och patienter som står i kö sedan tidigare. Det finns också en risk att pandemin tar ny fart, vilket vi kan se tecken på i andra länder. Om detta inträffar så innebär det ytterligare påfrestningar på en hårt utsatt vårdorganisation.

Nya sätt att arbeta har utvecklats i rask takt under pandemin vilket bedöms kunna vara en framgång i arbetet med att ta hand om den uppskjutna vården. De framgångsrika nya arbetssätten inom organisationen bör kunna användas även i ordinarie verksamhet framöver.

För regionens övriga verksamheter så har situationen varit ansträngd. Inom kultur och utbildning så har i stort sett all publik verksamhet varit inställd och skolorna har genomfört utbildning på distans. Inom kollektivtrafiken syns ett markant minskat resande. Region Sörmland har inte minskat trafiken utan istället upprätthållit trafik för att minska smittspridning och säkerställa trygga och säkra resor för resenärerna. Pandemin har medfört stora ekonomiska tapp men också svårigheter att genomföra viktig verksamhet för medborgarna.

Sammantaget så ser Region Sörmland stora behov som behöver tillgodoses framöver. Att tillgodose dessa med begränsade resurser blir en utmaning. Utmaningen ser dock mer eller mindre likadan ut för alla regioner i landet. Det är fortsatt viktigt att arbeta med nettokostnadsutvecklingen så att skattemedel räcker till kärnverksamheten och dess uppdrag.

Finansiella rapporter

UPPLYSNINGAR OM REDOVISNINGSPRINCIPER

I delårsrapporten tillämpas samma redovisningsprinciper som i den senaste årsredovisningen. Detta innebär att redovisningen har skett i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning och de rekommendationer som lämnats av Rådet för kommunal redovisning (RKR).

STATSBIDRAG

Statsbidrag kan vara generella, riktade eller ges i

form av kostnadsersättningar. Riktade statsbidrag är avsedda för en bestämd verksamhet eller ett visst ändamål och redovisas i resultaträkningen tillsammans med övriga verksamhetsanknutna intäkter. Statsbidrag redovisas och periodiseras enligt de aktuella bidragets villkor och restriktioner.

I redovisningen för Region Sörmland ingår alla utbetalda statsbidrag och redovisas i tolfedelar. Den ansökan som regionen har gjort gällande mer-kostnader för covid-19 är ännu inte behandlad och ingår därför inte i utfallet. Ungefär hälften av det sökta beloppet ingår som en intäkt i prognosen.

RESULTATRÄKNING REGIONEN

MNKR	UTFALL JAN-JUL 2020	AVVIK FRÅN PERIOD- BUDGET	UTFALL JAN-JUL 2019	FÖRÄNDR UTFALL JAN-JUL 2019-2020	BUDGET HELÅR 2020	PROGNOS HELÅR 2020	AVVIK PROGNOS- BUDGET
<i>Verksamhetens intäkter</i>							
Patient-, Trafikant- och andra avgifter	116	-73	135	-14,1%	325	213	-112
Försäljning hälso- och sjukvård	719	243	361	99,2%	817	1 255	438
Försäljning inom regional verksamhet	244	-23	261	-6,5%	465	488	23
Övriga intäkter	620	5	544	14,0%	1 059	1 302	243
<i>Verksamhetens kostnader</i>							
Personalkostnader	-3 324	-113	-3 176	4,7%	-5 561	-5 822	-261
Köpt verksamhet	-2 065	-169	-1 779	16,1%	-3 257	-3 801	-544
Läkemedel	-657	43	-631	4,1%	-1 201	-1 157	44
Lokalkostnader	-198	-25	-168	17,9%	-299	-309	-10
Övriga kostnader	-811	13	-697	16,4%	-1 412	-1 382	30
Avskrivningar	-173	21	-169	2,4%	-331	-318	13
Verksamhetens nettokostnader	-5 529	-78	-5 319	3,9%	-9 395	-9 531	-136
Skatteintäkter	3 749	-196	3 853	-2,7%	6 763	6 690	-73
Generella statsbidrag och utjämning	1 722	194	1 491	15,5%	2 618	2 975	357
Summa skatt och statsbidrag	5 471	-2	5 344	2,4%	9 381	9 665	284
VERKSAMHETENS RESULTAT	-58	-80	25		-14	134	148
Finansiella intäkter	137	17	787	-82,6%	205	214	9
Finansiella kostnader	-240	-157	-204	17,6%	-143	-125	18
Finansnetto	-103	-140	583	-117,7%	62	89	27
PERIODRESULTAT	-161	-220	608		48	223	175

RESULTATRÄKNING KONCERNEN

MNKR	UTFALL JAN-JUL 2020	BUDGET HELÅR 2020	PROGNOS HELÅR 2020	AVVIK PROGNOS- BUDGET
Verksamhetens intäkter	1 801	2 877	3 455	578
Verksamhetens personalkostnader	-3 492	-5 864	-6 117	-253
Verksamhetens övriga kostnader	-3 654	-6 054	-6 541	-487
Avskrivningar	-179	-339	-325	14
Verksamhetens nettokostnader	-5 524	-9 380	-9 528	-148
Skatteintäkter	3 749	6 763	6 690	-73
Generella statsbidrag och utjämning	1 722	2 618	2 975	357
Summa skatt och statsbidrag	5 471	9 381	9 665	284
VERKSAMHETENS RESULTAT	-53	1	137	136
Finansiella intäkter	137	205	214	9
Finansiella kostnader	-240	-144	-125	18
Finansnetto	-103	61	89	27
RESULTAT FÖRE SKATT	-156	62	226	164
Skatt		-2		2
RESULTAT EFTER SKATT	-161	60	226	166

BALANSRÄKNING

MNKR	UTFALL JAN-JUL 2020	UTFALL JAN-JUL 2019	BUDGET HELÅR 2020	PROGNOS HELÅR 2020	UTFALL HELÅR 2019
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	14	14	30	20	14
Materiella anläggningstillgångar	4 782	4 121	5 094	5 227	4 417
Finansiella anläggningstillgångar	140	177	185	140	140
Summa anläggningstillgångar	4 936	4 312	5 309	5 387	4 571
Bidrag till infrastruktur	249	263	243	243	257
Summa bidrag till infrastruktur	249	263	243	243	257
Omsättningstillgångar					
Förråd m.m.	47	48	50	50	46
Fordringar	436	694	575	550	850
Kortfristiga placeringar	5 003	4 489	4 280	5 300	4 946
Kassa och bank	476	73	200	200	354
Summa omsättningstillgångar	5 962	5 305	5 105	6 100	6 196
SUMMA TILLGÅNGAR	11 147	9 880	10 656	11 729	11 023
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	3 322	3 537	3 022	3 706	3 483
Årets resultat	-161	608	48	223	554
Summa eget kapital	3 322	3 537	3 022	3 706	3 483
Avsättningar					
Avsättningar till pensioner och liknande förpliktelser	3 353	3 052	3 567	3 398	3 231
Andra avsättningar	---	1	---	---	---
Summa avsättningar	3 353	3 053	3 567	3 398	3 231
Skulder					
Långfristiga skulder	2 390	1 573	2 375	2 370	1 590
Kortfristiga skulder	2 083	1 717	1 692	2 255	2 720
Summa skulder	4 472	3 290	4 067	4 625	4 310
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	11 147	9 880	10 656	11 729	11 023
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna	3 664	3 619	3 658	3 727	3 730
Borgensåtaganden	999	387	1 000	1 000	720

DRIFTREDOVISNING

MNKR	UTFALL JAN-JUL 2020	AVVIK FRÅN PERIOD- BUDGET	UTFALL JAN-JUL 2019	FÖRÄNDR UTFALL JAN-JUL 2019-2020	BUDGET HELÅR 2020	PROGNOS HELÅR 2020	AVVIK PROGNOS- BUDGET
Hälso- och sjukvård							
REGIONSTYRELSEN	-4 888	-187	-4 686	4,3%	-8 096	-8 371	-275
Division Kirurgi	-1 484	46	-1 554	-4,5%	-2 640	-2 652	-12
Division Medicin	-1 323	-111	-1 233	7,3%	-2 082	-2 271	-189
Division Medicinsk service	-335	-95	-211	58,8%	-420	-571	-151
Div. Psykiatri och funktionshinder	-462	2	-461	0,2%	-801	-816	-15
Div.gem. inkl divisionsledning	-92	-36	-103	-10,7%	-98	-153	-55
Hälsoval	-909	-6	-873	4,1%	-1 549	-1 558	-9
Tandvård	-128	0	-125	2,4%	-219	-219	0
Övrig hälso- och sjukvård	-155	13	-126	23,0%	-287	-131	156
NÄMNDEN F PRIMÄRVÅRD, RÄTTS- PSYKIATRI O DAMMSDALSKOLAN							
NÄMNDEN F PRIMÄRVÅRD, RÄTTS- PSYKIATRI O DAMMSDALSKOLAN	12	13	-10	-220,0%	-10	-15	-5
Primärvård	4	-1	-10	-140,0%	0	-17	-17
Regionsjukhuset Karsudden	7	12	-1	-800,0%	-10	0	10
Dammsdalskolan	1	2	1	0,0%	0	2	2
ÖVRIGA NÄMNDER							
ÖVRIGA NÄMNDER	8	10	3	166,7%	-5	-3	2
Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård	8	8	4	100,0%	-1	-1	0
Patientnämnden	0	2	-1	-100,0%	-4	-2	2
Regionalverksamhet							
REGIONSTYRELSEN	-161	6	-140	15,0%	-286	-295	-9
Kollektivtrafik	-161	6	-140	15,0%	-286	-295	-9
ÖVRIGA NÄMNDER							
ÖVRIGA NÄMNDER	-186	7	-147	26,5%	-328	-332	-4
Regionala utvecklingsnämnden	-118	-3	-80	47,5%	-194	-192	2
Kultur, utbildning och friluftsvärk.	-68	10	-67	1,5%	-134	-140	-6
Ledning och stöd							
REGIONSTYRELSEN	-312	70	-337	-7,4%	-665	-512	153
Regiondirektörens staber	-100	11	-81	23,5%	-192	-196	-4
Regionservice	-148	-61	-101	46,5%	-157	-175	-18
Region Sörmland IT	-15	-15	-12	25,0%	0	-4	-4
Regiongemensamt	-49	135	-143	-65,7%	-316	-137	179
ÖVRIGA NÄMNDER							
ÖVRIGA NÄMNDER	-2	1	-3	-33,3%	-5	-5	0
Revision	-2	1	-3	-33,3%	-5	-5	0
Inköpsnämnden	0	0	0	0,0%	0	0	0
Finansiella poster i nämndernas resultat	0	2	1		0	2	2
Verksamhetens nettokostnad							
Verksamhetens nettokostnad	-5 529	-78	-5 319	3,9%	-9 395	-9 531	-136
Skatterint. utjämn. o gen. statsbidr	5 471	-2	5 344	2,4%	9 381	9 665	284
Verksamhetens resultat							
Verksamhetens resultat	-58	-80	25		-14	134	148
Finansiella intäkter och kostnader	-103	-140	583	-117,7%	62	89	27
ÅRETS RESULTAT							
ÅRETS RESULTAT	-161	-220	608		48	223	175

INVESTERINGSREDOVISNING

Under 2020 beräknas regionens investeringar till totalt 1 131 mnkr, vilket är 5 mnkr högre jämfört med budget. I tabellen nedan framgår fördelningen av regionens genomförda investeringar samt prognos och budget för 2020.

Mnkr	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse
Fastigheter	446	594	803	783	478	980	930	-50
Strategisk IT	0	0	0	14	0	0	0	0
RS-IT				48	19	32	22	-10
Hjälpmedel, regionen	28	24	23	26	13	23	28	5
Hjälpmedel, kommunala	13	16	16	15	6	11	17	5
Övrig utrustning	91	77	98	115	34	86	130	44
Summa	578	711	941	1 001	551	1 131	1 126	-5

Fastigheter

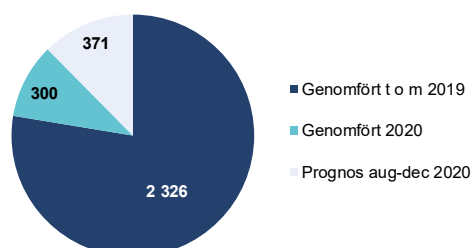
Strategiska investeringar

Strategiska investeringar syftar till att ta ett helhetsgrepp kring regionens investeringsbehov och pågår på Mälarsjukhuset (MSE), Kullbergsska Sjukhuset (KSK) och Nyköpings lasarett (NLN). Utgångspunkten är att dessa investeringar ska möjliggöra nya arbetssätt, leda till ökad effektivitet samt trygga den långsiktiga utvecklingen av hälso- och sjukvården och regionens övriga verksamheter.

En uppdatering av fastighetsplanen beslutades i februari 2020 som innebar en ökning av budgetramen med nästan 985 mnkr. Budgeten för Mälarsjukhuset höjdes med 723 mnkr främst med anledning av att planeringen för ny akut- och operationsbyggnad (hus E62) kommit till nästa fas i projekterings- och byggprocessen där detaljer och riktpolis blivit känt. Av samma anledning höjdes budgetramen för Nyköpings lasarett med 152 mnkr. Budgeten för Kullbergsska sjukhuset höjdes med 78 mnkr och Regionsjukhuset Karsudden (RSK) med 32 mnkr, med anledning av allmän fördyring av beslutade projekt.

Investeringstakten 2020 beräknas bli något lägre än budgeterat. Utfall, prognos och budgetavvikelse framgår av tabell på nästa sida. Vid årsbokslutet 2020 beräknas 55,3 % av den totala investeringsplanens budget på 5 515 mnkr vara genomfört.

Strategiska fastighetsinvesteringar 2013-2020

Prognosen för 2020 är 671 mnkr vilket är 109 mnkr lägre än budget. Skillnaden innebär en förskjutning till 2021, men beror inte på förändringar i byggplanerna. Budgeten bygger på uppskattad betalplan då leverantörens betalplan var inte var känd när budgeten fastställdes.

Det är MSE kopplat till tidsförskjutning i bygget av hus E62 som genererar ett lägre utfall med 144 mnkr jämfört med budget. Även NLN beräknas ge ett lägre utfall, 36 mnkr, medan KSK beräknas gå snabbare än beräknat med cirka 71 mnkr. Länsmu-seet redovisar ett utfall på 1 mnkr med anledning av en mindre komplettering.

Regionsjukhuset Karsudden har slutredovisats under hösten 2019 för etapp ett och två och där har ett underskott på cirka 18 mnkr gentemot budgeterade medel på 450 mnkr uppstått. Tar man hänsyn till att ramen på 450 mnkr inte har justerats för byggprisökningar under åren så är det ett förhållandevis bra resultat. I april 2018 beslutade landstingsfullmäktige om att höja den strategiska ramen för RSK med 85 mnkr för ny och ombyggnad av personaltorg samt rehabiliteringsenhet. Där beräknades också 20 mnkr redan vara finansierat i etapp ett och två för personaltorget då den var beslutad men dock ej genomförd. Budgeten för 2020 är 55 mnkr vilket innebär att byggnadstakten för personaltorget och rehabiliteringsenheten går enligt plan.

Fortlöpande hyresgäst Anpassningar och fastighetsägarinvesteringar

Övriga projekt som faller under benämningen hyresgäst Anpassningar och fastighetsägarinvesteringar inklusive energi pågår i en betydligt högre takt än vad som budgeterats och redovisar ett utfall per juli på 179 mnkr. Det beräknade årsutfallet är 308 mnkr, vilket är 158 mnkr högre än budgeterat.

Förberedande markarbeten där nytt akut- och operationshus (N54) ska byggas vid Nyköpings lasarett

I tabellen nedan framgår specificerat utfall och budget för regionens fastighetsinvesteringar för 2020. Totalt bedöms regionens fastighetsinvesteringar generera ett underskott med 50 mnkr jämfört med budget.

MNKR	UTFALL JAN- JUL 2020	PROGNOS HELÅR 2020	BUDGET HELÅR 2020	AVVIK
Strategiska investeringar				
Mälarsjukhuset	63	141	285	144
Nyköpings lasarett	104	291	327	36
Kullbergsska sjukhuset	106	184	113	-71
Regionsjukhuset Karsudden	27	55	55	0
Länsmuseet	1	1	0	-1
Summa	300	671	780	109
Hyresgästpassningar	140	198	150	-48
Fastighetsägarinvesteringar	39	111	0	-111
Totalt	478	980	930	-50

Bland större byggnationer som genomförts under 2020 eller pågår kan nämnas:

Strategiska byggnationer

Planering och arbete med de strategiska fastighetsinvesteringarna fortsätter. Under året har beslut fattats av regionfullmäktige avseende hus E62 på Mälarsjukhuset (MSE) samt hus N54 på Nyköpings lasarett (NLN). I samband med

besluten utökades investeringsramen för den strategiska fastighetsplanen, vilket beskrivs ovan. Det innebär att de fyra nya vårdbyggnader som omfattas av de strategiska fastighetsinvesteringarna nu är beslutade.

Regionstyrelsens har beslutat om ombyggnation av hus K5 på Kullbergsska sjukhuset (KSK). Detta är ett led i den sedan tidigare beslutade strategiska investeringsplanen för KSK. Ombyggnationen innebär bland annat att antalet enkelrum på sjukhuset ökar samt dagens krav kring arbetsmiljö och hygien tillgodoses.

Under våren har sprängningsarbetet genomförts och pågår fortsatt på NLN och MSE, vilket är en påverkan för att byggnationerna av de nya vårdbyggnaderna ska fortskrida.

Trots att vi under våren har haft stor påverkan av covid-19 pandemin i Region Sörmland har merparten av de planerade om- och nybyggnationerna i länet kunna fortsätta med enbart mindre störningar. Prioritering har varit de strategiska fastighetsinvesteringarna.

Pågående byggnation av länbyggnad (Hus N55) vid Nyköpings lasarett som bland annat ska innehålla ny huvudentré

Hyresgäst Anpassningar Nyköpings lasarett

Patienter i akut behov av psykiatrisk hjälp ska känna sig trygga med att hänsyn tas till deras integritet samt att insyn från allmänheten och andra verksamheter på sjukhuset förhindras när de söker vård. Därför beslutade regionstyrelsen i februari om utökad budget med 10 mnkr för ombyggnation av hus N15, psykiatriska kliniken akutintag på NLN.

Kvinnokliniken på NLN är i stort behov av ombyggnation av sina lokaler. För att säkerställa kostnader och omfattning beslutade regionstyrelsen i mars om en förstudie avseende ombyggnation för denna verksamhet.

Hyresgäst Anpassningar Mälarsjukhuset

Sedan 2016 har Region Sörmland ett diagnostiskt centrum. Denna länsövergripande verksamhet är koncentrerad till MSE. Lämpliga lokaler finns tillgängliga men anpassningar behöver genomföras. Beslut att genomföra ombyggnation i hus E40 fattades av regionstyrelsen i maj.

Primärvård

Inom primärvården har fokus under delåret varit att se över flöden och anpassa lokalerna för att separera patienter med misstanke om covid-19 från övriga besökare.

Planerade större lokalförändringsprojekt har på grund av pandemin avbrutits, då personer som skulle arbetat med projekten varit utlånad till annan verksamhet.

Regionkansliet

Den planerade fortsatta ombyggnationen är lagd på is tills vidare. Enbart mindre anpassningar kommer att genomföras.

Rätt psykiatriska sjukhuset Karsudden

Om- och tillbyggnad för Regionsjukhuset Karsudden fortgår enligt plan, där etapp ett och två är slutfört. Delårsprognosen uppgår till det budgeterade 55 mnkr enligt tillkommande beslut från april 2018 om att riva befintligt aktivitetshus och där sedan bygga nytt för rehabiliteringsverksamhet och ett personaltorg med tillhörande personalmatsal.

IT

Strategisk IT (FVIS Programmet) står för anskaffning och utbyte av journalsystem som regionen genomför i samverkan med åtta andra regioner. Inga investeringar är planerade under 2020 och således ingen budget och utfall. Driftstart av nya vårdssystem beräknas ske tidigast 2023 vilket innebär en förskjutning mot ursprunglig plan. Utfallet uppgår till totalt 14 mnkr sedan tidigare år och avviker mot tidigare budget med 16 mnkr på grund av att man inte visste fullt ut hur avtalet skulle utformas när budgeten fastställdes för 2019 - 2021. Med hänsyn till detta är investeringsbudgeten minskad från tidigare 100 mnkr till totalt 47 mnkr.

Region Sörmland IT (RSIT) redovisar ett prognosutfall på 32 mnkr, vilket är 10 mnkr mer än budgeterat. Lagring till fil har blivit mer än dubbelt så dyrt mot

planerat (11 mnkr istället för 4 mnkr). Lagring block blev också betydligt dyrare än planerat. Då serverutnyttjandet ökar avsevärt brantare än planerat och större efterfrågan på videokonferensutrustning har skett under vårens coronapandemi, har RSIT blivit tvungna att forcera översyn av serverplattform.

Hjälpmedel

Investeringar i hjälpmedel uppgår till 19 mnkr i delåret och årsprognosen beräknas uppgå till 34 mnkr, betydligt lägre än budgeterat och även jämfört med föregående år.

Inom regionala hjälpmedel har investeringarna minskat i samtliga sektorer med undantag för manuella rullstolar och madrasser. Inom kommunala hjälpmedel är trenden densamma, minskning inom samtliga sektorer förutom sektorn sängar. Verksamheten ser den minskande efterfrågan som en effekt av covid-19. Prognosen är dock svårbedömd och det kan svänga snabbt beroende på utvecklingen under hösten.

Övrig utrustning

Utfallet för övrig utrustning till och med juli uppgår till 34 mnkr med en helårsprognos på 86 mnkr vilket är 42 mnkr lägre än budgeterat.

MNKR	UTFALL JAN-JUL 2020	PROGNOS HELÅR 2020	BUDGET HELÅR 2020	AVVIK
Regionstyrelsen	27	70	93	23
Primärvård	1	1	2	1
Totalt	28	71	95	24

Medicinteknisk utrustning

Utfallet till och med juli för medicinteknisk utrustning är 28 mnkr med en helårsprognos på 71 mnkr vilket är 24 mnkr under budget. I prognosen ingår då cirka 18–20 mnkr i akutinvesteringar kopplade till covid-19 pandemin samt cirka 10 mnkr som avser tidigare års ansökningar men som kan komma att belasta 2020. Den i övrigt låga investeringsnivån beror till viss del på att verksamheterna har varit upptagna med att hantera pandemin under våren och därför ej har haft tid eller möjlighet att avropa eller delta i upphandlingsprocessen. Den största avvikelsen finns på radiologen MSE där endast en mindre del av de planerade 32 mnkr bedöms falla ut 2020. Orsaken till att investeringarna stannat upp ligger i ny ledning och därmed kartläggning och planering av framtida strategi kring utrustningsbehovet. I den totala avvikelsen ingår primärvården med 1 mnkr lägre investeringsvolym då investeringsbehoven bedöms vara lägre jämfört med den budgettram man har.

Nämndernas investeringar

Regionstyrelsen

Regionstyrelsens investeringar är i stora drag beskrivna ovan då fastighetsinvesteringarna, IT, merparten av medicinteknisk utrustning samt övrig utrustning inom regiondirektörens staber och regionsservice ingår i nämnden regionstyrelsen. Bland övrig utrustning kan nämnas att billeasing budgetades 10 mnkr för 2020, medan utfallet i praktiken blir noll då leasingupplägget är av varianten operationell leasing vilket innebär att den inte klassas som investering. Inom regionsservice och regiondirektörens staber bedöms utfallet landa på 3 mnkr vilket är 5 mnkr under budget.

Nämnden för social tjänst och vård

Nämnden för socialtjänst och vård hade till och med juli ett utfall på 19 mnkr och en helårsprognos på 34 mnkr vilket är 11 mnkr under budget, varav utrustningsinvesteringar står för 1 mnkr. Se även avsnittet om hjälpmedel

Nämnden för kultur, utbildning och friluftsvksamhet

Nämnden för Kultur och utbildning redovisar ett utfall till och med juli på 3 mnkr och en helårs prognos på 6 mnkr vilket är 1 mnkr under budget. Det är främst Sörmlands museum som investerat mindre på grund av covid-19.

Nämnden för primärvård, regionsjukhuset Karsudden samt Dammsdal

Nämnden hade till och med juli ett utfall på 1 mnkr och en helårsprognos på 1 mnkr, vilket jämfört med budgeten är 2 mnkr lägre, varav 1 mnkr avser medicinteknisk utrustning inom primärvården (se tabell medicinteknisk utrustning).

Regionala utvecklingsnämnden

Regionala utvecklingsnämnden redovisar ett utfall på 2 mnkr under perioden, 4 mnkr lägre än budgeterat. Investeringar i biljettsystemet BRUS, 3 mnkr samt systemet RAKEL planeras under hösten vilket ger ett prognostiserat helårsutfall på 6 mnkr.

Investeringssumma per nämnd redovisas nedan.

MNKR	UTFALL JAN-JUL 2020	PROGNOS HELÅR 2020	BUDGET HELÅR 2020	AVVIK
Regionstyrelsen	527	1 084	1 063	-22
Nämnden för socialtjänst och vård	19	34	45	11
Primärvård, Regionsjukhuset Karsudden samt Dammsdalsskolan	1	1	3	2
Nämnden för Kultur, utbildning och friluftsvksamhet	3	6	6	0
Regionala utvecklingsnämnden	2	6	9	3
Summa	551	1 131	1 126	-5

Bolag

VITA HUSET I NYKÖPING AB

	2019	2020
Ägarandel (Region Sörmland, %)	100	100
Resultat (mnkr)	-1	0
Balansomslutning (mnkr)	48	60
Soliditet (%)	93	50

Från årsskiftet 2018/2019 då Region Sörmland bildades och verksamheterna i bolagen Sörmland Landstingsservice AB och D-data AB överläts till Region Sörmland har moderbolaget främst hanterat avvecklingen av dessa bolag som fusionerades med moderbolaget. Fusionen med D-data AB blev klar i slutet av december 2019 medan fusionen med Sörmland Landstingsservice AB blev klar först i början av januari 2020.

Bolaget Länstrafiken Sörmland AB följde med Kollektivtrafikmyndigheten i bildandet av Region Sörmland och överläts i sin tur till Vita Huset i Nyköping AB i mitten av december 2019, varför bolaget från och med 2020 helt ingår i Vita Husets bolagskoncern tillsammans med Folktandvården Sörmland AB.

Coronapandemi har även drabbat bolagskoncernen och i främsta ledet Folktandvården. Tidiga prognoser pekade på en historisk ekonomisk förlust 2020 för bolaget som dock har klarat situationen förvånansvärt bra. Moderbolaget har vid delåret ännu inte tvingats ta till stödåtgärder annat än att ägardirektivet skrevs om till stämman i maj utifrån den uppkomna situationen.

Den planerade styrelseutbildning i september för styrelserna i Folktandvården Sörmland AB, Länstrafiken AB samt regionstyrelsen har ställts in för att undvika smittspridning.

Resultatet efter sju månader är -380 tkr, vilket är 254 tkr sämre än budget och beror bland annat på att revisionen av 2019 blev mer omfattande än beräknat, att kostnaden för samlad Redovisnings tjänster fakturerats för hela 2020 samt finansadministrativa kostnader för de fusionerade bolagen. Beräknat utfall för helåret är -466 tkr vilket till stor del kommer att belasta det balanserade egna kapitalet då utdelning från Folktandvården beräknas bli låg 2020.

FOLKTANDVÅRDEN SÖRMLAND AB

	2019	2020
Ägarandel (Vita Huset, %)	100	100
Resultat (mnkr)	6	2
Balansomslutning (mnkr)	108	128
Soliditet (%)	25	36
Medeltal anställda	477	478

Bolagets verksamhet fick en mycket bra start på året och det ekonomiska resultatet överträffade lagda planer fram till mitten av mars månad då en tid av osäkerhet med covid-19 inträffade. Från den 16 mars minskade vårdproduktionen med 30 % och sjukfrånvaron ökade snabbt till 20 %. Anpassning av verksamheten startade omedelbart med inriktning på att arbeta vidare så "normalt" som möjligt och noga följa Folkhälsomyndighetens och Region Sörmlands rekommendationer.

Hemtandvårdens besök på äldreboenden ställdes in och besöken minskade på skolorna. Kunder 70 år och äldre samt kunder i riskgrupper har inte kallats in sedan vecka 12.

Drygt 7 000 kunder har fått sina besök framflyttade på grund av covid-19, vilket motsvarar cirka 7 500 vårdtimmar till ett totalt värde på 13 – 15 mnkr.

Sedan covid-19 restriktionerna sattes in har Folktandvården ändå kunnat arbeta med normal produktion inom barntandvården och även till stora delar med kunder som har frisktandvårdsavtal. Produktionsminskningen beror helt och hållet på de kunder som inte kan besöka klinikerna, kunder 70 år och äldre samt riskgrupper inom både allmän- och specialisttandvård. Tid har funnits att kalla in drygt

1 000 nya kunder till undersökning. Under perioden har också kostnader minskats med cirka 9 mnkr.

Bolaget har konsekvent lyckats hålla "covid-19 planen" och genom idogt arbete lyckats få leveranser på skyddsmaterial i tillräcklig utsträckning. 2 405 fler undersökningar har genomförts jämfört med samma period 2019. Antalet vårdtimmar inom allmäntandvården har minskat med närmare 3 300 timmar, vilket ger en signal om att mindre tid lagts på varje kund.

Antalet anställda har ökat med 1 medarbetare sedan juli 2019. Under perioden har bland annat nio tandläkare rekryterats.

Resultatet för årets nöjdhetsindex visade att kunderna blivit nöjdare och mer lojala. Även medarbetarindex ligger på en hög nivå.

Resultaträkningen efter sju månader visar ett positivt resultat på 2 mnkr före skatt (+6 mnkr), vilket är cirka 4 mnkr lägre än budget. Årsprognosen i mars månad visade ett negativt resultat på -34 mnkr men har förbättrats varje månad sedan dess. Årsprognosen för juli visar ett resultat vid årets slut på +/-0 mnkr.

LÄNSTRAFIKEN AB

	2019	2020
Ägarandel (Vita Huset, %)	100	100
Resultat (mnkr)	1	1
Balansomslutning (mnkr)	40	41
Soliditet (%)	96	95

Bolagets uppdrag består i att biträda Region Sörmland i arbetet med att ta fram förslag till inriktning för depåverksamheten i Sörmland, samt förvalta, förvärva och sälja fastigheter. Vidare ska ingångna avtal förvaltas till stöd för den regionala kollektivtrafik som Region Sörmland ansvarar för enligt lag (2010:1065) om kollektivtrafik.

Under årets första sju månader har arbete med bussdepåerna i Eskilstuna och Strängnäs utförts.

Eskilstuna

I mars 2020, fick Eskilstuna Energi och Miljö (ESEM) i uppdrag att utöka antal gastankningsplatser (+4 st).

För att säkerställa god hantering av återvinning från depån, upprättades våren/sommaren 2020, en mer ordnad plats för återvinningen.

Under perioden har fasad och fönster på kontorsbyggnaden renoverats.

Strängnäs

Projektarbetet med gastanksanläggning pågår och bygglov är inlämnat.

Måluppfyllelse

MEDBORGARPERSPEKTIVET

Medborgarperspektivet beskriver sörmlänningarnas behov, livsstil och hälsoläge. Perspektivet utgår från medborgarens förväntningar och förutsättningar.

Medborgare innefattar bland annat patient, elev/deltagare, resenär, besökare, anhörig samt intern och extern kund. De flesta indikatorerna i perspektivet mäts på helår, uppgifterna i delårsrapporten är därför till stor del samma som i årsredovisningen för 2019.

I huvudsak redovisas de aktiviteter som under första delåret 2020 genomförts för att nå medborgarperspektivets politiska mål under verksamhetsperspektivet.

REGION SÖRMLAND HAR EN GOD, JÄMLIK FOLKHÄLSA I SYFTE ATT BLI SVERIGES FRISKASTE LÄN

Region Sörmlands siktar på att bli Sveriges friskaste län. Folkhälsan har under en lång tid haft en positiv utveckling i hela befolkningen men det är en stor skillnad mellan olika grupper. Den pågående pandemin förväntas påverka folkhälsan både

INDIKATOR	UTFALL	MÄLVÄRDE	KOMMENTAR
◆ Andel i olika befolkningsgrupper med ett gott självskattat hälsotillstånd	70 %	75 %	Källa: Hälsa på lika villkor? (2015-2018). Senaste mätning: 2018
◆ Andel rökare i Sörmland	10 %	max 9 %	Källa: Hälsa på lika villkor? (2015-2018) Kvinnor 11 %, Män 9 % Senaste mätning: 2018
◆ Andel områden med god patient- /brukare- / resenär- /kund-nöjdhet	70 %	80 %	Senaste mätning: 2019.
■ Andel öppet arbetslösa i Sörmland	6,1 %	4 %	Källa: Arbetsförmedlingen Senaste mätning: Juli 2020 (Kvinnor 5,6%, Män 6,4 %)

på kort och på lång sikt. Påverkan kan vara både positiv och negativ beroende på vilket område inom folkhälsa det rör. Samhällskriser drabbar dessutom människor i olika utsträckning beroende på till exempel arbetsförhållanden, utbildningsnivå och boendeförhållanden. Med anledning av pandemin riskerar därför de ojämlika förhållanden som råder idag att öka ännu mer. Några exempel på effekter som pandemin kan ha på folkhälsan är:

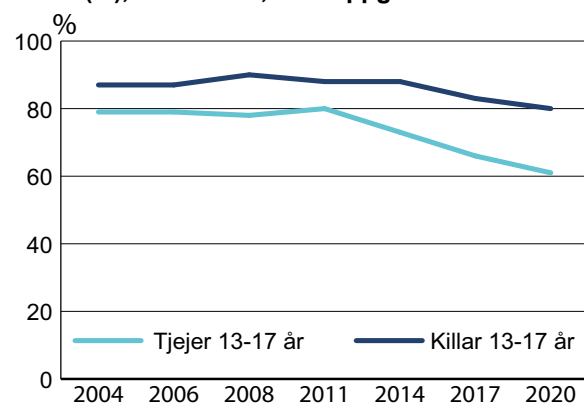
- Råden om fysisk distansering ökar risken för bland annat psykisk ohälsa och våld i nära relation.
- Stress och oro kan leda till att rökningen ökar men det kan också vara så att de rapporterade riskerna med rökning för covid-19-smittade kan motivera fler rökare att sluta.
- Med anledning av att många arbetar hemifrån kan den dagliga fysiska aktiviteten förväntas minska eftersom en stor andel av många dagliga fysiska aktivitet kommer från transport till och från arbetet.

Det förebyggande och hälsofrämjande arbetet ett av fokusområdena för att nå förbättrad folkhälsa och mer jämlik hälsa. Både generella och riktade insatser behövs för att nå målet. Region Sörmlands alla verksamheter tillsammans med andra aktörer bidrar till att skapa förutsättningar för en god och jämlik hälsa i länet.

Allmänt hälsotillstånd

Under våren 2020 genomfördes undersökningen Liv & Hälsa ung, för sjunde gången, i sörmländska högstadies- och gymnasieskolor. Från 2004 och fram till 2011 uppgav ungefär 80 % av tjejerna och 90 % av killarna att de mårde bra eller mycket bra. Därefter ses en nedåtgående trend, tydligast är den bland tjejer. Våren 2020 uppgav 61 % av tjejerna och 80 % av killarna att de mår mycket bra eller bra.

Andel (%), i Sörmland, som uppger att de mår bra

Källa: Liv & hälsa ung

Andelen som mår bra skiljer sig mellan olika grupper i befolkningen. Det finns skillnader mellan tjejer och killar och mellan olika åldersgrupper. Tjejer i årskurs nio och på gymnasiet är de som i lägst utsträckning uppger att de mår bra.

Andel (%), i Sörmland, som uppger att de mår bra

	KVINNOR/ TJEJER	MÄN/ KILLAR	TOTALT
Årskurs 7 *	64%	82%	73%
Årskurs 9 *	57%	79%	68%
Årskurs 2 gymnasiet *	60%	77%	69%
18-84 år **	70%	70%	70%

* Källa: Liv & Hälsa ung 2020

** Källa: Hälsa på lika villkor? 2015-2018

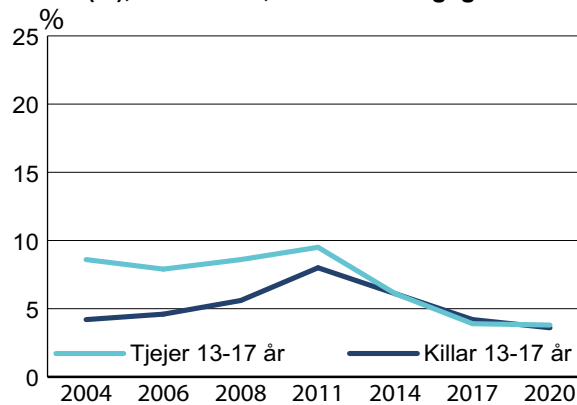
Daglig rökning

Tobaksrökning är en av de största bidragande orsakerna till den samlade globala sjukdomsburden. Cancer och hjärt- kärlsjukdom är särskilt vanliga sjukdomsföljder av tobaksbruk. Andelen dagligrökare ska vara lägre än eller lika stor som andelen dagligrökare i riket.

Andelen dagligrökare i Sörmland har minskat under en lång period. Enligt enkäten Hälsoundersökning 1990 (HU-90) rökte 29 % av den vuxna befolkningen. I den senaste nationella undersökningen Hälsa på lika villkor? uppgav 10 % av sörmlänningarna att de röker dagligen (11 % av kvinnorna och 9 % av männen). I riket är motsvarande andel 9 % (9 % av kvinnorna och 8 % av männen). Sörmland är en av de regioner där andelen rökare minskat mest de senaste tio åren.

Även bland ungdomar har andelen dagligrökare minskat de senaste åren. I vårens Liv & Hälsa ung-undersökningen uppgav 4 % att de röker dagligen.

Andel (%), i Sörmland, som röker dagligen

Källa: Liv & hälsa ung

REGION SÖRMLAND HAR NÖJDA KUNDER/PATIENTER/BRUKARE/ RESENÄRER/ BESÖKARE/ DELTAGARE/ ELEVER

Medborgarnas nöjdhet med regionens tjänster fångas upp genom flera olika mätningar och undersökningar. Indikatorn som mäter medborgarnas nöjdhet med regionens tjänster är en sammanvägning av flera olika mätningar. Målvärdet är 80 %, det innebär att 80 % av mätningarna som ingår i indikatorn ska nå sitt målvärde. Det är inte alla verksamheter som mäts årligen så resultaten från de senast tillgängliga mätningarna är de som ingår i indikatorn. Under 2019 (indikatorn mäts bara på helår) nådde 70 % av mätningarna sitt målvärde. Händelser under perioden presenteras nedan.

Patientnämnden

Under perioden har det totalt inkommit 660 synpunkter/klagomål till patientnämnden varav 43 av dessa berört covid-19. Antalet inkomna ärenden för den aktuella perioden visar på en minskning med 12 % jämfört med samma period för 2019. En orsak till detta kan vara att Region Sörmland ställt in en omfattande mängd vård och behandling under våren på grund av rådande pandemi. Precis som föregående år är det fler kvinnor som valt att vända sig till patientnämnden med synpunkter/klagomål.

Kollektivtrafiken

På frågan Hur nöjd är du sammanfattningsvis med Sörmlandstrafiken? svarar 66 % att de är nöjda eller mycket nöjda. Det är en ökning med 3 % jämfört med motsvarande undersökning våren 2019. Störst är ökningen i Katrineholm, Vingåker och i Flen.

Andelen nöjda resenärer med serviceresor är under perioden 92 %. Detta kan jämföras med utfallet av kundnöjdheten för samma period föregående år då genomsnittet låg på 90 %. Förutsättningarna i trafiken under våren har präglats av en lägre efterfrågan på resor och en högre tillgänglighet hos servicecenter. Resenärer har haft en större möjlighet att få sina önskade restider tillgodosedda, en minskad samordning ger lägre omvägstid och kortare restider.

De samtalsvolymerna som servicecenter har haft att hantera för den särskilda kollektivtrafiken under perioden januari till juli var totalt 142 410 samtal, vilket är en minskning med 17,5 % jämfört med samma period föregående år. För den allmänna kollektivtrafiken har servicecenter för perioden januari till juli besvarat 20 047 samtal vilket är en minskning med 12 % i jämförelse med samma period föregående år.

REGION SÖRMLAND ÄR EN LIVSKRAFTIG OCH LEVANDE REGION

Genom regionbildningen fick Region Sörmland en ny roll som regionalt utvecklingsansvarig. Det innebär att regionen ska skapa förutsättningar för en utveckling som leder till en hållbar tillväxt i alla delar av länet. Länets regionala utvecklingsstrategi, Sörmlandsstrategin, utgår från en enkel modell för att beskriva samspelet mellan olika faktorer för regional utveckling. Det handlar främst om de av varandra beroende sambanden mellan boendattraktivitet, hälsa, utbildning, arbetsmarknad och näringsliv. Befolkningen och den demografiska utvecklingen är centrala för att försöka beskriva denna helhet. De prioriterade

satsningarna inom Sörmlandsstrategin är:

- En växande arbetsmarknad, där efterfrågan på kompetens och utbud av arbetskraft med olika utbildningsbakgrunder och erfarenheter kan mötas.
- En växande befolkning, där bostadsmarknaden fungerar och utbudet av bostäder möter efterfrågan.

Under året pågår arbetet med ett uppdrag att stärka genomförandet av regionala utvecklingsstrategin (RUS). Uppdraget ska i första hand bidra till en förankring av föreliggande strategi som syftar till att skapa kunskap och förståelse för RUS och dess roll. Uppdraget, och även genomförandet i förlängningen, kräver aktiviteter i form av analyser, interdigitalisering och framtagande av processer med kommuner och andra relevanta aktörer. Med anledning av pandemin har arbetet under våren haft fokus på att skapa arbetssätt, ta fram former för handlingsplaner, rama in kommunikationsbehov för strategin samt påbörja arbetet med att uppdatera analyser och kunskapsunderlag.

Med anledning av pandemins påverkan på näringslivet gav regionen extra tillskott till Sörmlands turismutveckling AB (STUA) och Almi. Dessutom gavs extra stöd till ökat företagande bland utlandsfödda i Sörmland, stöd i form av en kostnadsfri webbtjänst "Matcha jobben" för företag som har behov av extra arbetskraft samt stöd till de sörmländska industriföretagen.

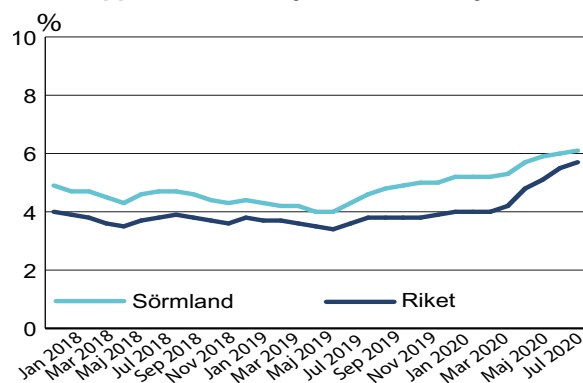
Arbetslöshet, korttidsarbete och varsel

Ett område som är viktigt för att nå jämlik hälsa och som bidrar till en livskraftig och levande region är arbetsmarknaden. Arbetslöshet påverkar hälsan men sambandet kan även vara åt andra hållet, att hälsan påverkar risken för arbetslöshet.

Arbetslösheten följer konjunkturerna relativt väl och ökar när det ekonomiska läget är sämre. I Sörmland har arbetslösheten ökat sedan maj 2019, från 4 % till 6 %. Den största ökningen sammanfaller med coronapandemin mars till juni 2020. Antalet öppet arbetslösa har ökat från omkring 7 400 i januari till omkring 8 900 i juli. Över en fjärdedel av de öppet arbetslösa idag är inte medlemmar i någon a-kassa.

I Sörmland är arbetslösheten högre än i riket (6,1% jämfört med 5,7 % i juli 2020). Det är stora skillnader mellan länets kommuner, högst är arbetslösheten i Eskilstuna och lägst är den i Trosa.

Andel öppet arbetslösa, januari 2018 till juli 2020

Källa: Arbetsförmedlingen

I dagsläget omfattas omkring 15 500 individer i Sörmland av korttidsarbete också kallat permitteringar. Störst har effekterna varit inom tillverkningsindustrin där Sörmland också är bland de län som har flest permitterade sett till antalet förvärvsarbetande inom den aktuella branschen. Den största ökningen av varsel för Sörmlands del var under april. Även här är det tillverkningsindustrin som varit hårdast drabbade sett till antalet.

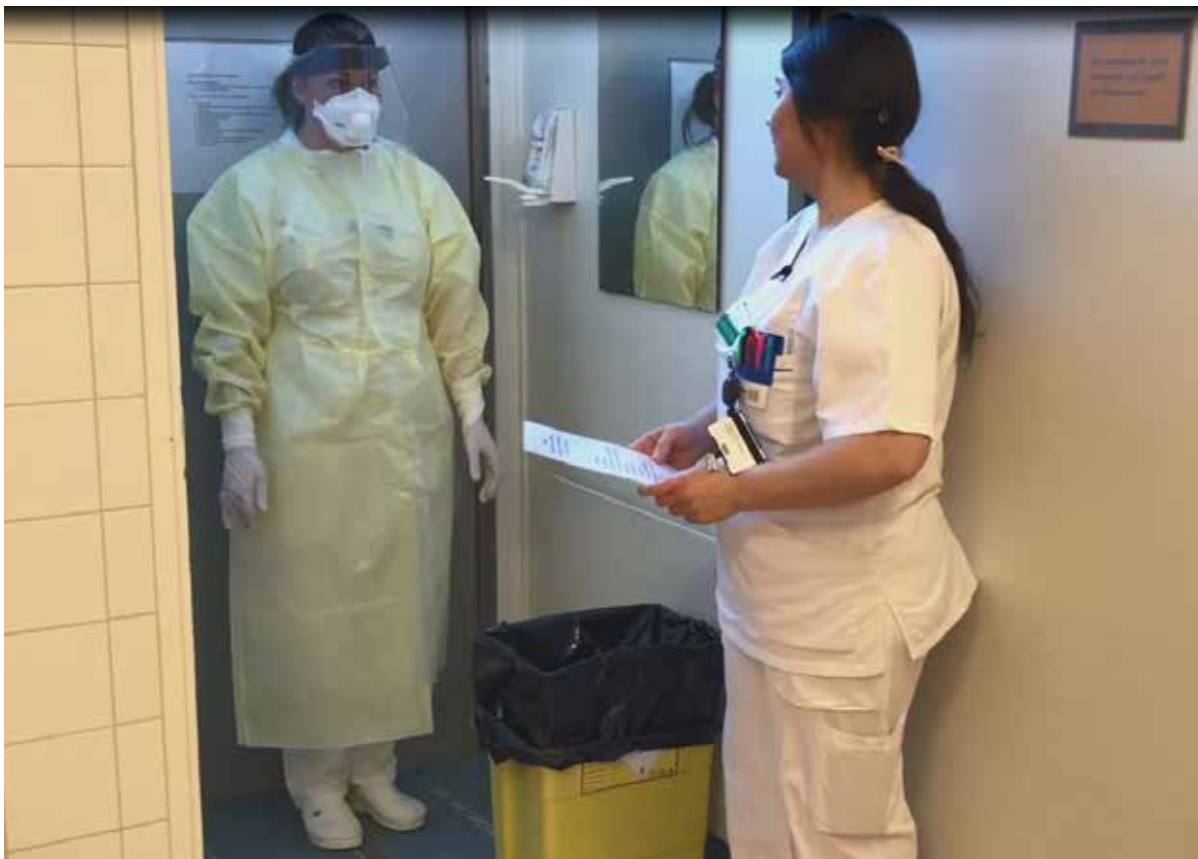
VERKSAMHETSPERSPEKTIVET

För Region Sörmlands verksamheter har det första halvåret präglats av covid-19, antingen direkt eller indirekt. All verksamhet på sjukhus som inte har varit akut eller inte kan vänta är stoppad från och med mitten på mars till sista augusti på grund av covid-19.

Ett stort arbete inom Region Sörmland har gjorts för att upprätthålla den utökade verksamhet som krävts för att ta hand om patienter med covid-19 samt hantera de akuta patientflödena och vården för de patienter med andra diagnoser som inte kan vänta på sin behandling. Medarbetare från flera verksamheter har under våren haft andra arbetsplatser eller arbetsuppgifter för att hantera detta. Från och med maj har delar av prioriterad planerad vård återupptagits med mål att åtgärda köer till nybesök, återbesök och behandlingar.

För att kunna ta om hand patienterna som drabbats av covid-19 har bland annat följande genomförts:

- Uppstart av nya covid-19 avdelningar på Mälarsjukhuset och Nyköpings lasarett
- Utökning av intermediärvård för covid-19 patienter på Mälarsjukhuset
- Nystart av medicinsk intermediärvård på Nyköpings lasarett för att frigöra intensivvårdsresurser
- Uppstart av rehabiliteringsmedicinsk slutenvårdsavdelning på Mälarsjukhuset och utökade rehabiliteringsinsatser inom slutenvård på Nyköpings lasarett samt Kullbergsska sjukhuset
- Förstärkt läkarbemanning på akutmottagningarna och under jourtid på de tre sjukhusen för att hantera patientinflödet och ineliggande patienter
- Utökat triage (förtriage) utanför akutmottagningarna för att hantera patientinflödet
- Uppstart av medicinsk dagvård på Nyköpings lasarett för att frigöra kapacitet för vårdplatser och dagkirurgi

INDIKATOR	UTFALL	MÅLVÄRDE
♦ Andel tillgänglighetsmätningar som uppnår sitt målvärde I indikatorn ingår sju variabler: ■ Andel patienter som fått nybesök inom 90 dagar (specialistvården) ■ Andel patienter som fått behandling inom 90 dagar (specialistvården) ● Andel patienter som fått kontakt med vårdcentralen samma dag som de ringer ♦ Andel patienter som fått medicinsk bedömning inom tre dagar (primärvården) ● Andel patienter som lämnar somatisk akutmottagning inom åtta timmar ■ Genomförda första besök inom 90 dagar i barn- och ungdomspsykiatri ● Startade utredningar och behandlingar inom 30 dagar i barn- och ungdomspsykiatri	43 %	100 %
♦ Andel utvalda områden inom kvalitet som regionen förbättrat Indikatorn består av sju variabler ● • Andel äldre med läkemedel som bör undvikas ● • Minska andelen vårdrelaterade infektioner ♦ • Minska andel patienter med trycksår ● • Överbeläggningar ● • Utlokaliseringar ● • Kontaktsjuksköterska vid nydiagnostiserad bröstcancer ♦ • Kontaktsjuksköterska vid nydiagnostiserad prostatacancer	71 %	80 %
♦ Andel miljöindikatorer som uppnår sitt målvärde (mäts på helår)	78 %	80 %

REGION SÖRMLAND HAR EN GOD, SÄKER, TILLGÄNGLIG OCH KVALITATIV VÅRD

Målet med hälso- och sjukvården är att patienten ska känna sig trygg, ha en smidig resa genom vården och att resurserna används på rätt sätt. Under 2019 påbörjades arbetet med den interna vårdkartan, där första steget var att kartlägga nuläget, vad görs inom hälso- och sjukvården och var. Kartläggningen är ett underlag till fördjupat arbete med nivåstrukturering och uppföljning, vad ska regionen göra mer eller mindre av och var ska vården utföras. Arbetet har fått en mycket praktisk tillämpning under det första halvåret, framtvingat av pandemiarbetet. Detta har resulterat i ett ökat samarbete mellan olika verksamheter som i sin tur har resulterat i ett antal förbättringsarbeten.

Antal besök

	JAN-JUL 2019	JAN-JUL 2020	DIFF. 2020-2019
Somatiken	363 484	287 017	-76 467
Psykiatri	86 913	73 044	-13 869
Primärvården	498 285	377 581	-120 704
Totalt	948 683	737 666	-211 017

Under januari – juli 2020 minskade antalet besök i hälso- och sjukvården med drygt 211 000 besök, jämfört med samma period föregående år. Det har varit en minskning för alla verksamheter men

störst minskning har det varit i primärvården med knappt 121 000 färre besök. Under perioden har antalet telefonkontakter och virtuella besök ökat jämfört med föregående år men den ökningen kompenserar inte för den stora minskningen av fysiska besök. För primärvården har antalet telefonkontakter ökat med cirka 28 000 och antalet virtuella besök med närmare 1 100. För somatiken är motsvarande ökningarna knappt 14 200 telefonkontakter och knappt 700 virtuella besök. För psykiatri har ökningen varit drygt 7 400 telefonkontakter och knappt 600 virtuella besök. Föregående år var det knappt några virtuella besök i primärvården (62) och somatiken (4) medan det inom psykiatri var något fler (148), främst inom barn- och ungdomspsykiatri.

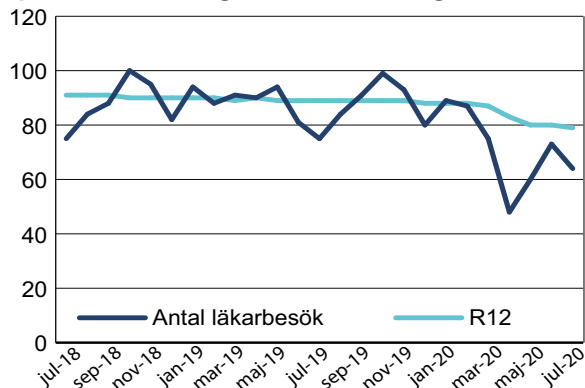
Antal vårdtillfällen

	JAN-JUL 2019	JAN-JUL 2020	DIFF. 2020-2019
Somatiken	21 327	18 897	-2 430
Psykiatri	1 727	1 697	-30
Totalt	23 054	20 594	-2 460

Under samma period har antalet vårdtillfällen minskat med knappt 2 500, jämfört med föregående år. Minskningen har framförallt skett inom somatiken. Vårdtyngden på våra intensivvårdsavdelningar har under årets första månader ökat dramatiskt med och antalet utförda operationer har minskat jämfört med föregående år. Den

kirurgi som inte kan vänta, den akuta och cancerkirurgin har trots allt kunnat genomföras i samma omfattning som förra året. Operation på Kullbergsska sjukhuset har varit stängd på grund av utlånade medarbetare till intensivvården.

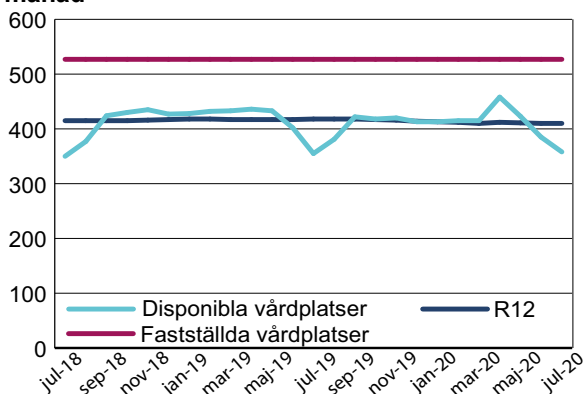
Antal läkarbesök per 1 000 invånare inom specialistvård i Region Sörmlands regi

Under årets första sju månader har antalet läkarbesök per 1 000 invånare inom specialistvården varit färre än motsvarande period föregående år. Den största minskningen syns under april och maj, då minskningen var mer än 10 000 besök per månad, jämfört med föregående år.

Uppgången av disponibla vårdplatser som ses under mars till juni, beror på utökade platser på grund av covid-19.

Antal vårdplatser inom somatisk vård * - snitt per månad

* Exkl psyk, IVA, neo, bb

Det utökade antalet vårdplatser i kombination med ett lägre patientinflödet har påverkat belägningsgraden positivt. covid-19 pandemin har dock ökat antalet patienter som har behövt vårdas på enklrum varför en lägre belägningsgrad har varit en förutsättning för att kunna hantera patienter som vårdats inläggande på sjukhuset på ett säkert sätt med låg risk för smittspridning. Under första halvan av 2020 har antalet överbeläggningar per 100 dispo-

nibla vårdplatser minskat jämfört med motsvarande period föregående år. I januari och februari var antalet överbeläggningar drygt fem per 100 disponibla vårdplatser, för att i mars minska till knappt tre och i april vara nere på knappt 0,5. I juli var antalet överbeläggningar drygt två, vilket kan jämföras med juli 2019 då antalet var knappt fem. Sedan april har antalet överbeläggningar per 100 disponibla vårdplatser i Region Sörmland varit lägre än i riket.

Antalet utlokaliserade patienter per 100 disponibla vårdplatser har ökat jämfört med motsvarande period föregående år men ligger fortfarande under riket. Antalet utlokaliserade patienter per 100 disponibel vårdplats var i juli drygt två i Region Sörmland.

På grund av covid-19 pandemin är tandvårdens uppsökande verksamhet inställd sedan mars och förbudet mot besök i särskilda äldreboenden har gjort att även övrig tandvård för äldre har reducerats kraftigt.

God, säker och kvalitativ vård

Arbetet med kunskapsstyrning inkluderas i länets struktur för samverkan. Under årets första sju månader har rådet för kunskapsstyrning startat upp ett flertal lokala programområden i enlighet med den nationella modellen för kunskapsstyrning. Målet är att inkludera representanter från kommunerna i alla nystartade programområden.

Inom division medicin har ett fokusområde varit samarbeten med kliniker och enheter utanför divisionen för att förbättra patientflöden. En workshop tillsammans med primärvården har genomförts, där samsamarbetsområden och utmaningar diskuterades. Arbetet med samarbeten som del i verksamhetsplanen återupptas under hösten för att bidra till att skapa en smidigare resa genom vården för våra patienter.

På akutmottagningen på Kullbergsska sjukhuset har ett nytt arbetssätt med behandlingssjuksköterska, för patienter med några specificerade och väl definierade diagnoser, införts under året vilket ökar tillgängligheten.

Covid-19 pandemin har inneburit att nya arbetssätt där patienter med vissa sjukdomar har följts upp utan fysiska besök via till exempel telefon eller med digitala besök. Någon formell utvärdering av de nya arbetssätten har ännu inte genomförts, men upplevelsen är att många patienter i vissa fall uppskattar alternativ till fysiska besök. Arbetet med de nya arbetssätten kommer återupptas under hösten för att vidare utvärdera om de även bör användas fortsatt.

Under pandemin upprättades en lokal stab lokal särskild sjukvårdsledning (LSSL) primärvård/

kommun för att säkerställa att samarbetet med kommunerna fungerade på bästa sätt. 1177-telefonrådgivning och ambulansen låg också under den lokala stabens ansvarsområde, vars mål var att se till att medborgarna kunde känna trygghet i kontaktvägarna in i vården samt att den ansträngda slutenvården inte belastades mer än nödvändigt. Informationsmöten har genomförts kontinuerligt för att nå ut med information till verksamhetschefer, enhetschefer och medicinska rådgivare. Dessa möten har varit mycket uppskattade och värdefulla, även för att inhämta synpunkter från verksamheten. Nyhetsbrev har också skrivits regelbundet till all personal.

Trycksår identifierades tidigt som ett problem för svårt sjuka patienter med covid-19 och arbete har genomförts med förebyggande användning av sårdynor på hälar, i sacrum och andra tryckutsatta hudpartier. Detta visade sig ha god effekt och bör fortsättningsvis kunna utgöra ett rimligt komplement till tryckavlastande madrasser och positionering framförallt för de patienter som har svårt att mobilisera och som haft mycket hög risk för trycksår även med tidigare vidtagna åtgärder. Det arbetet som genomförts kommer därför ligga till grund för att se om det finns potential till förbättring för även andra patientgrupper som till exempel palliativt vårdade patienter samt äldre, sköra och multisjuka patienter. Covid-19 pandemin har även satt ökat fokus på basala hygienrutiner både gällande kunskap och följsamhet. Detta bör också kunna öka förutsättningar för att på längre sikt minska förekomst av vårdrelaterade infektioner.

Klagomål och synpunkter som inkommer till patientnämnden synliggörs hos vårdenheten bland deras övriga avvikelser genom att patientnämnden sedan 1 januari 2020 rapporterar dessa via Region Sörmlands avvikelssystem. Syftet med att rapportera i systemet är att vårdenheten på ett effektivare sätt kan fånga upp patientnämndsärenden i deras utvecklingsarbete.

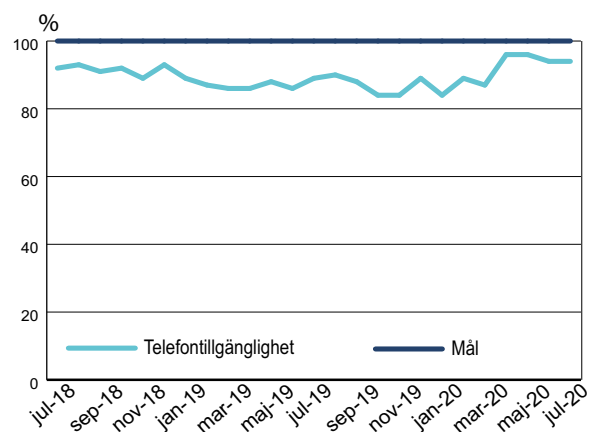
Tillgänglighet

Tillgängligheten har under årets första sju månader inte varit tillräckligt hög. Region Sörmland når inte de nationella målen, varken för primärvården eller specialistsjukvården. Tillgängligheten är inte ett problem bara i Sörmland, de flesta regioner når inte målet och jämfört med riket ligger Region Sörmland som mest några procentenheter ifrån.

Tillgängligheten i primärvården mäts dels genom andel patienter som fick kontakt med vårdcentralen samma dag som de ringer samt andel patienter som fått medicinsk bedömning inom tre dagar.

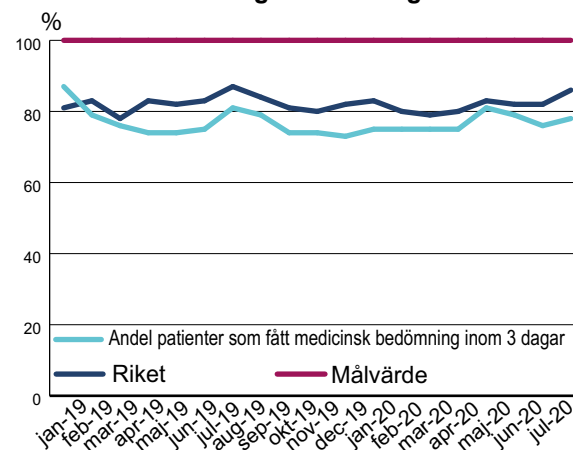
Under pandemin har arbetet med att förändra arbetssätt och tillföra digitala verktyg för att kunna förbättra tillgängligheten och öka valfriheten för patienterna gällande kontaktform varit mycket intensiv. Det har bland annat resulterat i att alla vårdcentraler nu har möjlighet att erbjuda videobesök.

Primärvård - genomsnittlig telefontillgänglighet

Under första halvåret 2020 har en högre andel av de som ringt till en vårdcentral fått kontakt samma dag, jämfört med motsvarande period föregående år. Genomsnittet för perioden är 91 %, vilket kan jämföras med 87 % under motsvarande period 2019. Under juli fick 94 % av de som ringde till primärvården kontakt samma dag. Den ökade telefontillgängligheten under perioden är en kombination av minskat söktryck från patienter och att andra yrkeskategorier än bara sjuksköterskor hjälpt till att ta samtal/ärenden.

Medicinsk bedömning - andel patienter som fått medicinsk bedömning inom tre dagar

Under juli månad fick 78 % av de som tog kontakt med primärvården en medicinsk bedömning inom tre dagar, motsvarande andel för juli 2019 var 81 %. Generellt ses en god tillgänglighet till läkare och sjuksköterskor men en lägre tillgänglighet till

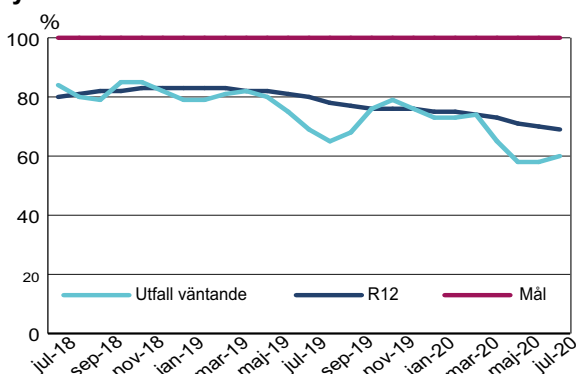
psykosociala och paramedicinska yrkesgrupper. Det beror dels på ovana att diagnosregistrera, behov av förändrade arbetssätt men också kunskap om hur registreringen ska ske (det vill säga vad som bedöms som en första medicinsk bedömning). Alla vårdcentraler ser över sina registreringsrutiner och arbetssätt för att uppnå en så god tillgänglighet som möjligt. Region Sörmland har en lägre andel som fått medicinsk bedömning inom tre dagar, jämfört med riket som hade 86 %.

Målet för tillgänglighet inom specialistsjukvården är att ingen patient ska behöva vänta längre än 90 dagar på ett nybesök eller på behandling. Regionen når inte målen för tillgänglighet inom specialistsjukvården, varken för nybesök eller behandling.

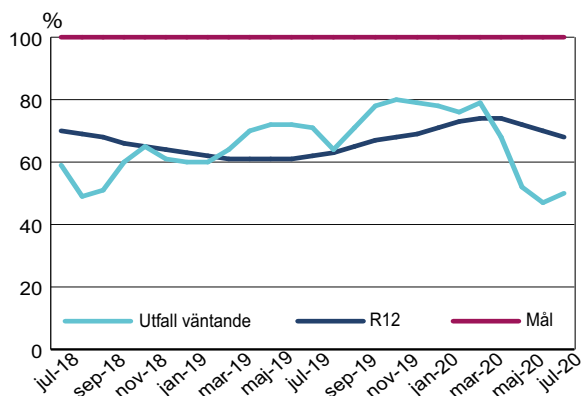
Under covid-19 pandemin har resurser prioriterats till akut vård och vård som inte kan vänta. Kösituationen har setts över regelbundet och patienter har prioriterats för besök baserat på medicinska behov. Klinikerna har också utvecklat nya arbetssätt för att hantera vissa patienter utan fysiska besök vilket har minskat antal patienter som har behövt vänta.

Andel som väntat 90 dagar eller kortare på nybesök

Andelen som väntat 90 dagar eller kortare på ett nybesök i specialistvården var 60 % i juli, vilket är lägre än juli 2019 då andelen var 69 %. Totalt antalet väntande i juli var knappt 7 900 personer, vilket är 1 900 färre än i juli föregående år, antalet som väntat mer än 90 dagar har däremot ökat med närmare 150 personer.

Andel som väntat 90 dagar eller kortare på behandling

Från mars har den planerade vården fått stå tillbaka på grund av den extrema belastningen som covid-19 vården medfört. Andelen som väntat 90 dagar eller kortare på behandling i specialistvården har minskat sedan juli föregående år och var i juli 2020 50 %, en minskning med 21 procentenheter. Totalt antal väntande var knappt 3 100 personer, vilket är en minskning med drygt 100 personer. Det är däremot en ökning av de som väntat mer än 90 dagar med närmare 600 personer.

Köerna till röntgen har fortsatt att öka på grund av covid-19 läget, insatser planeras för datortomografi och magnetröntgenundersökningar på helger och kvällar.

REGION SÖRMLAND HAR ETT FÖREBYGGANDE OCH HÄLSOFRÄMJANDE ARBETSSÄTT

Ett långsiktigt arbete med förebyggande och hälsofrämjande insatser i hela vårdkedjan leder till högre livskvalitet, friskare befolkning och minskade kostnader för den samlade hälso- och sjukvården.

Covid-19 pandemin har satt stort fokus på rehabiliteringsinsatser för patienter med intensivvårdskrävande sjukdom men det finns även andra patientgrupper som har behov av rehabiliteringsinsatser i både slut- och öppenvård där arbete pågår för att förbättra rehabiliteringsprocesserna för dessa patienter. En kartläggning av dessa patientgrupper och nuvarande resurser har påbörjats. Arbetet med detta fortsätter under hösten och

en aktiv rehabiliteringsverksamhet med förbättrade vårdprocesser är en viktig del för att nå målet om att bli Sveriges friskaste län.

Det pågår arbeten fortlöpande för att stärka patienters upplevda hälsa samt förmåga till egenvård och självständighet. Därmed motverkas behov av inneliggande vård för patienter med kronisk sjukdom såsom till exempel hjärtsvikt, kol, inflammatoriska sjukdomar eller njursjukdom. Även riskförebyggande åtgärder som till exempel rökavvänjning ingår här.

En samordnare för suicidprevention är anställd sedan mars. Organisation av suicidpreventionsarbetet är påbörjat och även ett arbete med att skapa en regional handlingsplan baserat på den nationella handlingsplanen.

På grund av pandemin har utvecklingen av folkhälsoarbetet inom primärvården begränsats, till exempel pausades Sörmlands Hälsoprogram. Vissa samtal har genomförts på prov via video och dessa tester fortsätter efter sommaren.

Projektet hälsotorg på vårdcentral har bidragit till att primärvården i Eskilstuna har kunnat erbjuda en öppen och tillgänglig arena för hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete för alla medborgare på individnivå. Projektet avslutas efter sommaren och möjligheter för permanentning av verksamheten utreds.

REGION SÖRMLAND HAR EN PERSONCENTRERAD VÅRD

Personcentrerad vård ska vara den sörmländska vårdens kärna vilken utgår från en gemensam värdegrund där patienten är delaktig och patientens resurser tas tillvara. Det är patientens samlade behov – medicinskt, socialt, individuellt – som ska vara vägledande för hälso- och sjukvårdens utformning.

Hjärt- och medicinavdelningen på Kullbergssjukhuset har arbetat aktivt med patientmedverkan i utvecklingen av det paramedicinska förändringsarbetet som pågår där fokus är att arbeta behovsstyrt och med prioriteringar utifrån patientens behov.

Ambulanssjukvården samverkar med Mälardalens Högskola i ett forskningsprojekt som handlar om förutsättningar för äldre personers delaktighet inom ambulanssjukvården i uppdrag som inkluderar kommunal hemtjänst/hemsjukvård och ambulansverksamheten. Vidare har en modell för att tillämpa en personcentrerad vård utarbetats inom verksamheten och rönt stort nationellt intresse.

Arbetet med rehabiliterande vård efter intensivvård vid covid-19 har bedrivits med stort fokus på individens behov och förmågor. Där har också

patientens närstående involverats på nytt sätt och inkluderas mer i teamarbetet på avdelningen även med de begränsningar för fysisk närvaro som funnit på grund av covid-19. Rutiner för rehabilitering som täcker hela förloppet: vård hemma-inneliggande och vård-särskilt boende (SÄBO)/vård hemma har tagits fram och är utformade på sätt som främjar ett personcentrerat förhållningssätt.

En aktivitet under delåret är att minska antal besök för mångbesökare i primärvården, vilket många vårdcentraler arbetat aktivt med. Patienterna har identifierats och sedan arbetat med vårdplaner för dessa patienter och att följa upp patienterna mer aktivt till exempel via telefon. Flera vårdcentraler har också sett till att dessa patienter har en fast vårdkontakt (enskild kontakt eller kontakt med ett vårdteam) vilket bidrar till att skapa samordning för patientens olika kontakter och aktiviteter och därmed skapas en personcentrerad och samordnad vård för patienten.

Exempel på utbud av digital tjänster inom primärvården

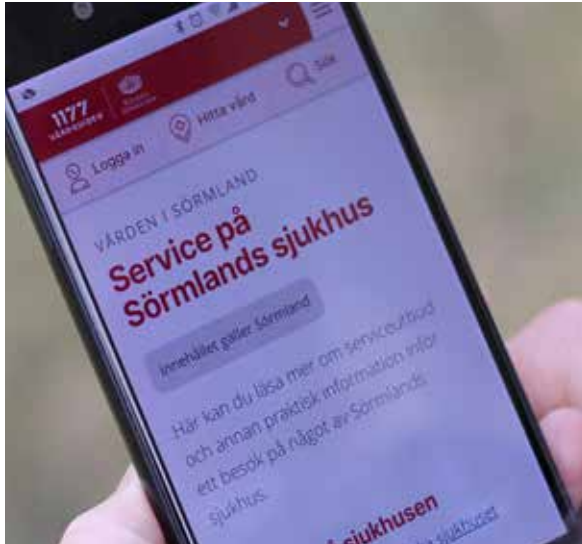
Vårdcentralerna har under våren breddat sin användning och därmed sitt utbud av digitala tjänster. Detta har gett patienterna möjlighet att utifrån personliga preferenser välja vårdform vilket kan leda till smidigare och mer personcentrerad vård.

Projekt aktivitetscentrum på Regionsjukhuset Karsuddens pågår enligt plan. Parallellt med projektet så sker nybyggnationen av nya och moderna lokaler för rehabilitering som beräknas vara inflyttningsklara första kvartalet 2021. Aktivitetscentrum kommer att innehålla evidensbaserade rehabiliterings- och behandlingsprogram samt meningsfull sysselsättning och aktiviteter.

Dammsdalskolan arbetar med individanpassningar utifrån elevens kognitiva stil. Lärande och hälsa går hand i hand och sker i samverkan mellan personal, elever och föräldrar/vårdnadshavare.

REGION SÖRMLAND HAR EN UTBYGGD PRIMÄRVÅRD OCH EN FÖRSTÄRKT NÄRVÅRD

Den framtida hälso- och sjukvården ska ges nära befolkningen och endast vård som inte kan tillgodoses i öppenvård ska ges i slutenvård.

1177 Vårdguiden öppnade under november 2019 i regionens regi. I Nyköping är 1177 samlokaliserad med akutmottagningen, vilket främjar samverkan och direkt återkoppling vid behov.

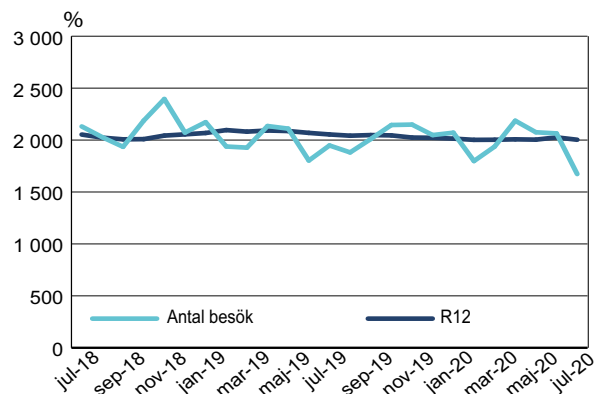
Ett omfattande arbete för att inventera och utöka antalet tjänster i 1177.se fortsätter under 2020 kommer digitala ronder på alla vårdcentraler genomföras för att inventera behov och nuläge. Även här har pandemin påskyndat arbetet och alla vårdcentraler erbjuder nu ett basutbud av e-tjänster.

Många samarbetsprojekt med kommunerna har fortsatt under 2020 för att förbättra vården av multisjuka äldre och tillse en kontinuitet och tillgänglighet för kommunens sjuksköterskor i kontakten med vårdcentralen. Det har varit extremt viktigt under pandemin, då kommunens personal inom hemsjukvård haft ett stort behov av att kunna nå patientens varig läkare för att säkerställa bästa möjliga vård av de äldsta och mest sköra patienterna. Vårdplanerna för hemsjukvårdspatienterna är uppdaterade så att de är så aktuella som möjligt så att bästa möjliga vård kan erbjudas på rätt vårdnivå, om patienterna försämrats under jourtid. Möjligheten till kommunikation med kommunens personal via digitala kontaktvägar har förbättrats i de kommuner som haft möjlighet till detta, annars främst via telefon. Det har varit en ökad samverkan kring patienter i hemsjukvård för att förhindra smittspridning och ett smittspårningsansvar har ålagts ansvariga

läkare för hemsjukvård oavsett boendeform, vilket inneburit ett helt nytt arbetsmoment. Det har även pågått arbete för att öka tillgängligheten för kommunens personal vid behov av frågor och konsultationer kring vårdhygien och skyddsutrustning.

Under perioden utförde Specialiserad sjukvård i hemmet (SSIH) drygt 13 800 besök, vilket är drygt 200 färre än motsvarande period föregående år. Under våren har Mälarsjukhuset och Nyköpings lasarett utökat sin SSIH verksamhet till att även inkludera barn, Kullbergsska sjukhuset var igång med denna verksamhet sedan tidigare. Antalet inskrivna i SSIH var i juli 2020 knappt 50 fler än juli föregående år.

Specialiserad sjukvård i hemmet (SSIH) - Antal besök

REGION SÖRMLAND HAR EN GOD VÅRD FÖR PATIENTER MED KOMPLEXA BEHOV - KRONIKER OCH MULTISJUKA

Regionen ska stärka och utveckla en sammanhållen vård och omsorg för patienter med komplexa behov.

En succesiv utbyggnad pågår av mobila barnteam för multisjuka barn med komplexa vårdbehov.

Under covid-19 pandemin har en multiprofessionell rehabiliteringsavdelning för patienter med komplexa vårdbehov och rehabilitering efter svår covid-19 startats på Mälarsjukhuset. När patientinflödet med covid-19 minskat under sommaren har även andra patientgrupper med komplexa behov av rehabilitering tagits emot till avdelningen. Neurorehab har varit en viktig pusselbit i den komplexa eftervården av covid-19 och har haft återbesök i hög grad. Samarbetet med paramedicin och medicinkliniken har varit avgörande för vården även efter utskrivning. Planen är att avdelningen skall vara öppen även under hösten och division medicin har tagit fortsatt drift av avdelningen 2021.

REGION SÖRMLAND HAR EN KULTURVERKSAMHET SOM BIDRAR TILL INDIVIDENS UTVECKLING OCH ETT HÅLLBART DEMOKRATISKT SAMHÄLLE

Den samlade bedömningen för perioden är att från den senare delen av mars har tillgänglighet begränsats, produktion gått ned i vissa delar men kvaliteten har till stor del bibehållits. I dagsläget är i stort sett all publik verksamhet vid Scenkonst Sörmland inställd eller pausad fram till sista augusti. Inom äldreboendena har i samarbete med äldrevärden, utomhuskonserter, så kallade "balkongspelningar" genomförts. Inspelningar inom musik och teater för de digitala plattformarna har skett under hela den pågående pandemin och har lagts ut från juni.

Inom kulturverksamheten har Sörmlands museum och restaurangen hållit öppet men med justerade öppettider och med inställd program- och visningsverksamhet. Digitala visningar spelades in på museet på försök och tillgängliggörs löpande. Utställningsprogrammet gäller men med justeringar eller inställda delar.

Sörmlands museums verksamhet med aktivt lärande, skapande och möten i grupp inomhus har dragits ned helt men i viss mån flyttats över utomhus och till digitala plattformar. För verksamhet som delvis flyttats till digitala plattformar görs bedömningen att berättelserna förmedlade via sociala medier troligen nått ut till bredare grupper än tidigare.

Biblioteksutveckling Sörmland har övergått eller är på väg att övergå till digitala lösningar vad gäller olika möten och arrangemang samt stötta folkbiblioteken i sina uppdrag med utåtriktad verksamhet.

REGION SÖRMLAND HAR UTBILDNING OCH FOLKBILDNING SOM BIDRAR TILL ATT UTVECKLA DEMOKRATI, KULTUR, KUNSKAPER OCH BILDNING

För utbildningsverksamheten har folkhögskolorna samt Öknaskolan gått över till distansundervisning. Deltagare finns kvar på internatet på Åsa folkhögskola och de genomför distansundervisningen på internatet. Konferensverksamheten inom Åsa folkhögskola har under perioden legat nere.

Det treåriga programmet på Öknaskolan har under perioden med distansundervisning haft små grupper inne för praktiska moment samt särskolan och individuella programmet har haft undervisning på plats som vanligt.

Merparten av sommarkurserna genomfördes på Eskilstuna folkhögskola efter insatser för att säkra distansering.

REGION SÖRMLAND HAR FRILUFTSVERKSAMHET MED GOD TILLGÄNGLIGHET TILL NATUR- OCH KULTURMILJÖER FÖR ALLA

För Nynäs så har pandemin gjort att säsongen öppnade sent, den 1 juli 2020. Planerade guidade visningar på slottet fick ställas in denna sommar liksom att utställningen Älskas & Ätas fick hållas stängd hela säsongen. Restaurangen ändrade utbud då buffé inte gick att servera och istället har enklare matiga smörgåsar med konceptet "hämtmat" erbjudits till försäljning. Vandrarhemmet har under perioden haft minskat antal bokningar gällande boende samt kurs och konferens. Vad gäller uthyrning av stugor och korttidsboende så har det varit ett ökat tryck på dessa med hög uthyrningsgrad.

Inom Sörmlands naturbruk har drift och produktion pågått enligt plan. Angrepp av granbarkborre i skogarna på både Ökna och Nynäs har inneburit att Sörmlands naturbruk tvingats avverka skog. Under årets första kvartal har det varit svårt att avyttra skog vilket beror på exportstopp vilket i sin tur inneburit att avverkningsstopp stått still denna period. Under perioden har det varit ett ökat antal besökare i reservatet.

REGION SÖRMLAND BIDRAR TILL EN GOD REGIONAL UTVECKLING

Regionen, har som del av sitt uppdrag, att svara för att villkorsbeslut från regeringen genomförs och återspeglaras. I februari lämnades återrapportering av villkorsbeslutet 2019 till regeringen. Ett arbete har påbörjats för att tydligare styra användningen av de regionala tillväxtmedlen och en finansieringsstrategi ska tas fram och beslutas under året.

Under perioden har den pågående utvecklingen av det regionala företagssystemet genomförts enligt plan. Den ökande samverkan aktörerna emellan har utvecklats och flera nya verktyg har tagits fram.

I kontakt med externa certifierade utbildare så som Mälardalens högskola med flera är uppdraget att verka för att utbildningarna innehåller relevant kunskap så att studenter får anställning och Region Sörmlands kompetensförsörjning säkras, vilket bidrar till att medborgare vill arbeta, leva och bo i regionen.

Under våren 2020 har genomförandet av Länstransportplanen fortlöpt i samarbete med Trafikverket och kommunerna och åtgärdsvalsstudier har slutförts enligt Trafikverkets fyrstegsprincip.

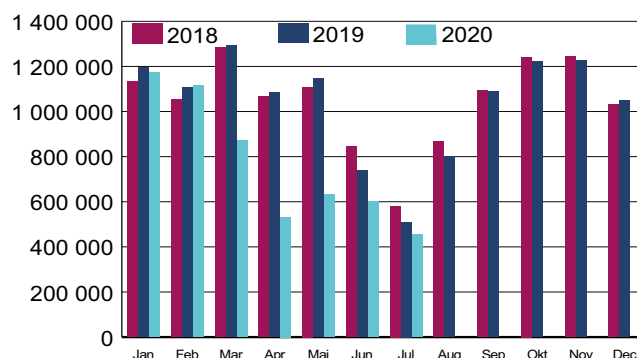
Sörmlands kommuner och regionen har under våren 2020 gemensamt tagit fram en målbild som ska handla om nära hälsa. Länsstyrgruppen har tagit fram ett antal principer för nära hälsa, medborgarens behov, samverkan, tillit, proaktivt, kompetens och digitalisering.

REGION SÖRMLAND HAR EN GOD, TILLGÄNGLIG OCH HÅLLBAR KOLLEKTIVTRAFIK

Kollektivtrafiken arbetar för smarta och effektiva resor genom en ökad samordning av resor, där målet är fler resenärer på samma väg och slinga i samma fordon.

Under årets två första månader utvecklades såväl resandet som punktligheten positivt för både buss- och tågtrafiken med undantag för Svealandsbanan, där en lägre punktlighet uppstod som en konsekvens av initiala problem vid infasningen av Mälartåg och kapacitetsbrist Eskilstuna. Under mars och resterande del av delårsperioden har verksamhetens arbete i stor utsträckning präglats av pandemin med fokus på att upprätthålla trafiken och säkra efterlevandet av Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd.

Antal påstigande i allmän kollektivtrafik buss

Under januari och februari var antalet påstigande i allmän kollektivtrafik buss ungefär densamma som föregående år, men i mars syns en tydlig minskning som håller i sig i april och maj. I juni och juli är minskningen inte lika påtaglig, jämfört med föregående år.

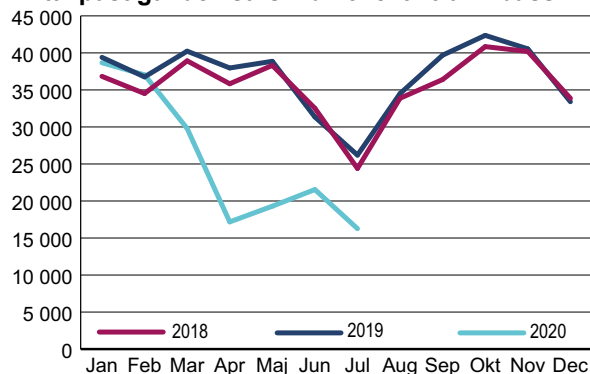

Verksamheten har i dialog med länets kommuner, fått arbeta mycket intensivt under maj, juni och juli för att kunna säkra förutsättningarna för den trängselstrategi som tagits fram för att förhindra trängsel i samband med kommande skolstart under augusti. Detta har inneburit beställning av extra trafik för tre månader. Dessutom har kundvårdar inrättats på större hållplatser med syftet att informera och fördela resenärer på turerna samt påminna om gällande rekommendationer från Folkhälsomyndigheten. Det har även skett ett intensivt och omfattande kommunikations- och informationsarbete.

De nya Mälartågen fasades in på Svealandsbanan och Sörmlandspilen under perioden och i skrivande stund pågår infasningen även på Nyköpingsbanan. Därmed har alla äldre tåg ersatts av moderna tvåvåningståg. Som en följd av pandemin reducerades trafiken med regionaltåg i olika omgångar under mars och april och som mest uppgick reduceringarna till cirka 30 % av planerad produktion. Under sommaren skedde en återgång till i princip planerat utbud. I april och maj minskade antalet påstigningar med 60-70 % på alla regionaltågslinjer genom länet. Under sommaren, när den första akuta fasen i pandemin var över, skedde en viss återhämtning av resandet. Gnestapendelns utbud var oförändrat under hela perioden, men även här minskade resandet med knappt 50 % i april och maj.

Under periodens uppmättes punktligheten i den allmänna kollektivtrafiken till 85,6 %, vilket är en ökning med 14,2 % jämfört med föregående år samt 3,6 % över årets målnivå.

Antal påstigande i särskild kollektivtrafik buss

I januari och februari var antal resor i särskild kollektivtrafik på samma nivå som motsvarande månader 2019, men resten av årets första sju månader har antalet resor legat långt under tidigare år. I juli genomfördes knappt 16 300 resor, vilket är närmare 10 000 färre resor jämfört med juli 2019. Under årets första sju månader har 28 % färre resor utförts inom den särskilda kollektivtrafiken, jämfört med samma period föregående år. För sjukresor har nästan 20 % färre resor genomförts i jämförelse med samma period föregående år. Den stora minskningen av resor kan fullt ut kopplas till den rådande pandemin. Flera nya rutiner upprättades för hur trafiken skulle planeras kopplat till restriktionerna och införandet av ensamåkning. Arbetet genomfördes även för att trygga förarna i deras uppdrag.

Exempel på informationsmaterial som Region Sörmland har använt under pandemin. Bildstödet om Corona-virus (högst upp till höger) kommer från Symbolbruket.

REGION SÖRMLAND PRÄGLAS AV JÄMLIKHET OCH JÄMSTÄLLDHET, ICKE-DISKRIMINERING, NORMMEDVETENHET OCH INKLUDERING

Att stärka rättighetsbaserade arbetssätt och därmed öka kunskapen och tillgänglig och jämlik hälso- och sjukvård ökar regionens förutsättningar att bli Sveriges friskaste län.

Region Sörmland har under rapporteringsperioden arbetat för att invånarna i Sörmland ska få en korrekt och tydlig information utifrån de behov som finns, som hur medborgaren kan ta prov för covid-19 eller framtagande och distribuerande av informationsmaterial på olika språk i syfte att minska smittspridning. Uppsökande arbete med riktad information, om pandemin, till medborgarna har genomförts. Det har främst varit interkulturellt riktade insatser och insatser till målgrupperna barn och unga samt hur föräldrar och medarbetare kan prata med barn om pandemin och den kris som det medför. Utöver bred kommunikation till allmänheten har det varit ett massivt tryck utifrån samtliga medier i Sverige med olika frågeställningar att hantera.

Biblioteksutveckling Sörmland ställde samman och skapade i april ett allmänt informationsmaterial om folkbibliotekens digitala utbud för att biblioteken i Sörmland lättare skulle nå ut till sina användare trots restriktioner från Folkhälsomyndigheten.

Arbetet med att regionen präglas av jämlikhet och jämställdhet har under perioden pågått i bland annat projekten "Vägar till hållbar utveckling", "Jämställd regional tillväxt", "Glokala Sverige" samt olika aktiviteter för att synliggöra nationella minoriteter. Dessutom har Pride genomförts som en digital pridevecka.

Projektet DialogLab avslutas efter sommaren och permanentas. Projektet har bland annat bidragit till ökad medborgarinvolvering i utveckling av vården samt ökad kunskap om metoder för att nå och involvera sårbara målgrupper i utvecklingsarbete.

Under 2020 fördelade Sveriges kommuner och regioner stimulansmedel för att främja tillgängligheten i barnhälsovården, speciellt för barn och föräldrar i utsatthet. Utifrån rådande pandemi har aktiviteter kopplade till satsningen behövt ställas in för att frigöra resurser till andra prioriterade arbetsuppgifter.

Jämställdhetsarbetet i verksamhetsområdet Kultur, utbildning och friluftsverksamhet pågår genom att underlag och analys tagits fram. I linje med regionens hållbarhetsprogram har verksamhetsområdet under perioden tagit fram ett förslag till plan för jämställdhet och likabehandling.

Länets struktur för samverkan gör det möjligt att se länet som helhet och öka spridning av goda resultat. Länsgemensamma riktlinjer och överenskommelser bidrar till att insatserna blir jämlika och patientsäkra. I syfte att se över jämlikheten mellan kommunerna i förskrivningarna av olika hjälpme-

del, har en kartläggning skett under perioden. I rapporten framgår skillnaderna mellan könen och de olika åldersklasserna i kommunerna. Ett försök att förklara skillnaderna med olika socioekonomiska parametrar görs också.

REGION SÖRMLAND HAR EN HÅLLBAR PRODUKTION OCH KONSUMTION

Inom Region Sörmland bedrivs åtskilliga projekt och åtgärder med syftet att bli en fossiloberoende region. En plan för att ställa om regionens fordonsflotta till fossilfrihet har tagits fram och kommer att slutföras under hösten. Som ett led i arbetet att främja hållbart resande har regionen deltagit i cykelsamverkan Sörmland. Syftet är att underlätta och uppmuntra medarbetarna att välja cykel för resor till och från arbetet samt i tjänsten. Två kampanjer har genomförts: testcyklist, där eldrivna lådcyklar har lånats ut och vintercyklist som syftar till att få fler att cykla under vinterhalvåret.

Under delåret har även regionens första klimatbokslut tagits fram. Klimatpåverkan för 2019 har kartlagts och beräknats i enlighet med GHG-protokollet. De områden som står för störst andel av regionens klimatpåverkan är kapitalförvaltning, inköpta varor, fastighetsdrift och byggnation samt arbetspendling. Klimatbokslutet kommer utgöra underlag för fortsatta insatser.

En utredning kring hur Region Sörmland kan öka mängden egenproducerad miljövänlig el har påbörjats och kommer att slutföras under hösten.

Under perioden har information om medicinsk handläggning inklusive provtagning skett via poddar. Om verksamheterna genomför rätt undersökningar och rätt provtagning vid rätt tillfälle kommer det att minska brukande av resurser. Vidare pågår införande av antibiotikaronder, med syfte att minska/förändra arbetssätt vid förskrivning och ordination av antibiotika.

Under hösten 2019 har ett arbete med att minska matsvinnet på Karsudden inletts. Vårdavdelningarna och personalmatsalen har vägt sina matresster under en tvåveckorsperiod i den första halvan av november och återigen i mars 2020. Resultatet visade på stora mängder matsvinn. Utifrån resultatet har beslut tagits om ett antal aktiviteter för att minska svinnet. Mätning kommer att genomföras två gånger per år 2020-2021.

Kultur och Utbildning Sörmland har under perioden arbetat aktivt med bland annat hållbarhetsperspektiv i arbetssätt, inköp, produktionsmetoder och uppvärmning av byggnader. Verksamhetens restauranger och kaféer har arbetat för användning av närproducerade och ekologiska livsmedel samt att återanvända och återvinna så långt det är möjligt.

Region Sörmlands finanspolicy, regionfullmäktiges beslut den 2 juni 2020, § 83/20, anger att investeringar som är förenade med Agenda 2030 och FN:s globala mål för hållbar utveckling uppmuntras och hållbarhetsavsnittet och fördelning mellan tillgångsslagen har reviderats. Produktion av fossila bränslen exkluderas i kapitalförvaltningen. Regionen utför årligen en mätning av koldioxidavtrycken i regionens fonder för att utröna vilka som har störst miljöpåverkan.

RESURSPERSPEKTIVET

Resursperspektivet säkerställer att Region Sörmland använder sina resurser på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

Resursperspektivet är indelat i några delområden vilka kan ses som de viktigaste produktionsresurserna för regionens verksamheter.

De fyra indikatorer som är kopplade till resursperspektivet är "Andel engagerade medar-

betare HME index", "Sjukfrånvarotid i relation till ordinare arbetstid", "Ekonomiskt resultat - avvikelse utfall/budget i tkr" och "Soliditet inklusive pensionsförbindelser".

INDIKATOR	UTFALL	MÅLVÄRDE
● Andel engagerade medarbetare HME index	78,6	78,6
■ Sjukfrånvarotid i relation till ordinare arbetstid	7,4 %	Max 6 %
■ Ekonomiskt resultat	-161 mnkr	59 mnkr
● Soliditet inklusive pensionsförbindelser	-3,1 %	-4,2 %

87 %

av de svarande medarbetarna anser sig kunna rekommendera sin arbetsplats till andra.

REGION SÖRMLAND ÄR EN ATTRAKTIV ARBETSGIVARE

Region Sörmland har som mål att vara en attraktiv arbetsgivare med kompetenta och engagerade medarbetare som deltar aktivt i utvecklingen av verksamheten.

Indikatorn HME (Hållbart medarbetarengagemang) mäts i samband med medarbetar- och säkerhetsenkäten, som senast genomfördes i februari 2020. HME-värdet var då 78,6, vilket innebär att målvärdet på 78 uppnåddes. HME mäter tre olika delindex; motivation, ledarskap och styrning. Även svarsfrekvens ökade och uppgick till 87 %. I bakgrundsfrågor som ställs visar 2020 års resultat att 87 % av de svarande medarbetarna anser sig kunna rekommendera sin arbetsplats till andra vilket är en minskning med 1 % gentemot föregående mätning som genomfördes hösten 2018.

Under maj månad i år fattade regionstyrelsen beslut om att från och med 1 juni 2020 dubblara friskvårdsbidraget, från 2 500 kr till 5 000 kr, under perioden 2020 och 2021. Detta gjordes för att uppmuntra och tacka regionens alla medarbetare och för att ge chans till välförtjänt friskvård under de tuffa arbetsförhållandena som uppstod i spåren av covid-19. En annan insats i samma syfte var att tilldela varje medarbetare ett presentkort motsvarande 1 000 kronor.

Under första halvåret 2020 har många av de planerade utbildningarna skjutits på framtiden i Region Sörmland på grund av covid-19. Regionen har även ett utbildningsuppdrag som innebär att praktikplatser med god kvalitet och bra lärandemiljöer ska erbjudas studenter på de olika reguljära vårdutbildningarna. Uppdraget är en central del i den strategiska kompetensförsörjningen. Under våren 2020 har cirka 650 studerande genomgått någon form av verksamhets integrerat lärande inom hälso- och sjukvården och de flesta planerade placeringar har kunnat genomföras. Det är endast ett mindre antal placeringar som inte kunde fullföljas.

Region Sörmlands kompetensförsörjningsmodell har som målsättning att samtliga verksamheter inom regionen ska tillämpa samma grundmodell och systematik i arbetet med kompetensinventering, gapanalyser och kompetensförsörjningsplaner. Under första delåret av 2020 har implementeringen av kompetensförsörjningsmodellen avbrutits till följd av covid-19. 12 st verksamheter kunde inte påbörja/slutföra sina kartläggningar enligt implementeringsplan.

När det gäller nyanlända med vårdkompetens har hittills i år 1 läkare och 1 fysioterapeut erhållit legi-

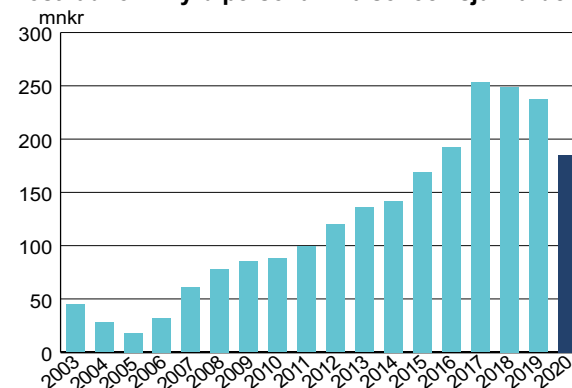

timination efter genomförd praktisk tjänstgöring i någon av regionens verksamheter. Fortfarande finns det flertalet nyanlända i länet, i första hand läkare, som inte nått legitimation och anställning. Dessa personer ges möjlighet att delta vid utbildningen Vårdintroduktion, som startade vid Eskilstuna folkhögskola i november 2017 med syfte att förkorta och effektivisera vägen mot legitimation och anställning för nyanlända med vårdyrke. Under 2020 har kursmoduler, deltagare och lärare utökats.

Kostnaden för inhyrd personal fortsätter att minska under 2020. Under perioden januari-juli är kostnaden 15 mnkr lägre än 2019, varav primärvårdens kostnad minskat med 11 mnkr.

Till följd av covid-19 gjorde hälso- och sjukvården en temporär ändring i dispensrutinen för inhyrd personal som innebär att divisionschef är beslutande. Återgång till ordinarie rutin sker den 31 augusti 2020.

Kostnad för inhyrd personal i hälso- och sjukvården

Systematiskt arbetsmiljöarbete, undersöka, riskbedöma, åtgärda och kontrollera

Arbetsmiljön undersöks bland annat genom medarbetarsamtal, arbetsplatsträffar, skyddsronder, och medarbetarenkät.

Medarbetarenkäten genomfördes i februari 2020 som bland annat mäter prestationsnivån, säkerhetskultur, Hållbart Medarbetar Engagemang (HME) och frågor kring mobbing och trakasserier. Hållbart Medarbetar Engagemang visade ett HME-index på 78,6 och andel som kan rekommendera sin arbetsplats var 87 %.

HME	KVNNOR	MÄN	TOTALT
Ledarskap	80	80	80
Motivation	80	77	79
Styrning	77	75	77
Totalt	79	77	79

Andelen som kan rekommendera andra att söka sig till arbetsplatsen är 87 % vilket är en minskning med 1 % från föregående mätning. Det fördelar sig på de fem största yrkeskategorierna enligt tabellen nedan.

REKOMMENDERAR ARBETSPLATSEN, %	2017	2018	2020
Sjuksköterskor	90,6	89,5	88,4
Undersköterskor, skötare	91,2	89,3	87,2
Administrativ personal	86,6	89,1	87,4
Paramedicinsk personal	85,6	82,5	87,6
Läkare	86,7	82,9	80,5

Arbetsmiljöarbete i samband med covid-19

Från företagshälsovården togs nya stödsatser fram. Det finns telefonstöd till medarbetare som själva kan boka tid för cirka 30 min stödsamtal via telefon med beteendevetare. Det finns även grupphandling för att ge gruppen möjlighet att hantera de svårigheter som arbetet ställer dem inför utifrån krisen.

Hur anmälan av arbetsskada/tillbud ska ske vid covid-19 har lagts till i rutiner och på intranätet och ändrats utifrån rekommendationer som kommit från Arbetsmiljöverket och Sveriges kommuner och regioner. För att underlätta riskbedömning av arbetsmiljö vid covid-19 har en mall tagits fram med ifylld arbetsgång, bakgrund och förifyllda riskområden riskbedömning covid-19.

Fokus på de yngre medarbetarna

En fördjupad analys/kartläggning har genomförts av unga medarbetares syn på sina förutsättningar för motivation, engagemang och arbetsglädje i Region Sörmland och en handlingsplan har tagits fram för hur detta arbete ska fortlöpa.

Sammanfattningsvis finns det fem områden som deltagarna i analysen pekat på och som det finns anledning att koppla aktiviteter till i syfte att förbättra arbetsmiljön. Dessa är:

- Konstruktivt socialt klimat
- Närvarande och relationsorienterat ledarskap
- Kontinuerlig utveckling
- Möjlighet att påverka den egna arbetssituationen
- Tydliga mål och strukturer.

Arbete med förslag till åtgärder fortsätter under hösten 2020 och en kommunikationsplan håller på att upprättas.

Tillvarata äldre medarbetares kompetens

Regionstyrelsen har gett i uppdrag att ta fram en handlingsplan för hur regionen bättre ska ta tillvara äldre medarbetares kompetens. Det ska ske i samverkan med de fackliga organisationerna. En analys av resultatet från medarbetarundersökningen 2020 för medarbetare i ålderskategori "60 år eller äldre" har genomförts. Resultatet visar att för de flesta områden i medarbetarundersökningen har gruppen "60 år eller äldre" skattat svaren mest positivt, jämfört med övriga ålderskategorier. En kartläggning har påbörjats, i form av enskilda intervjuer med seniora medarbetare från olika verksamheter och befattningar i regionen, för att därigenom få en bild av vilka förutsättningar som skapar och bibehåller engagemang, motivation och arbetsglädje hos seniora medarbetare i organisationen idag. Genomgång av forskning samt hur andra organisationer arbetar inom området pågår också.

Friskvårdsbidrag och gåvokort

Under maj fattade regionstyrelsen beslut om att från och med 1 juni 2020 dubblera friskvårdsbidraget, från 2 500 kr till 5 000 kr, under perioden 2020 och 2021. Detta gjordes för att uppmuntra och tacka regionens alla medarbetare, och för att ge chans till välförtjänt friskvård under de tuffa arbetsförhållandena som uppstod i spåren av covid-19. Ett utökat stöd har öppnat upp i syfte att vägleda medarbetare i den praktiska hanteringen av friskvårdsbidraget. Insatsen visade sig bli mycket uppskattad och bidrar också till att öka kunskap om bredden av friskvårdsaktiviteter. En annan insats i att uppmärksamma medarbetarna och visa på arbetsgivarens uppskattning för det hårda arbete som bedrivits under våren var att tilldela varje medarbetare ett presentkort motsvarande 1 000 kronor. Region Sörmland använde sig av möjligheten till tillfällig skattefrihet för gåvor upp till 1 000 kronor per anställd som Riksdagen fattat beslut om. Härigenom ges också en möjlighet att stödja det lokala näringslivet. Fler friskvårdsbidragsaktiviteter planeras bland annat kommer massage att kunna köpas/bokas direkt i fördel med start i september.

I mars 2020 fastställdes 2019 års användande av friskvårdsbidraget till 64,3 %, vilket är en klar ökning från 2018 då vi nådde 52,7%.

Löner och villkor

Löneöversyn

Löneöversyn är genomförd för två kollektivavtalsområden, Akademiker alliansen och Lärarnas samverkansråd, med utbetalning av ny lön i april. Tre områden har avtal som löpte ut den 31 mars

2020 och för samtliga har centrala parter skjutit på förhandlingarna till hösten eftersom industrin som ska vara normerande gjort det. För vårdförbundet planerades utbetalning av ny lön i maj med retroaktivitet från april. Den höga belastningen på hälso- och sjukvården har emellertid gjort att den förskjutits till hösten.

Löneanalys

Löneanalys har genomförts på ett antal yrken, merparten inom hälso- och sjukvården. Resultatet tas med i analysen inför löneöversynen 2021.

Lönekartläggningssystem

Från och med 1 januari 2017 finns krav på arbetsgivaren att genomföra en lönekartläggning varje år. De skärpa kraven innebär behov av ett strukturerat och standardiserat arbetssätt varför upphandling av ett lönekartläggningssystem varit nödvändig. Leverans av det nya lönekartläggningssystemet skedde under hösten 2019 och under hösten 2019 och våren 2020 har arbetet med lönekartläggning löpt på.

Kompetensutveckling

Utbildningsuppdraget

Under våren 2020 har cirka 650 studerande genomgått någon form av verksamhets integrerat lärande inom hälso- och sjukvården. Trots Coronapandemin har de flesta planerade placeringar kunnat genomföras. Det är endast ett mindre antal placeringar som inte kunde fullföljas.

Studieförmån

Studieförmånen innebär möjlighet för sjuksköterskor (som jobbar inom regionen) att kunna utbilda

sig till specialistsjuksköterska med bibehållen grundlön. Förmånen gäller även tillsvidareanställd undersköterska, skötare eller medicinsk sekreterare för vidareutbildning till sjuksköterska eller inom paramedicin. Studieförmånen innebär i dessa fall en ersättning på 10 000 kr brutto per studiemånad vid 100 % tjänstledighet för studier. Under våren 2020 studerade totalt 48 grundutbildning till sjuksköterska och andra legitimationsyrken och 14 tog examen. Antal utbildningsplatser avseende specialistsjuksköterskeutbildning ligger under våren 2020 på 39 stycken. Under våren påbörjade 14 personer en specialistsjuksköterskeutbildning och 23 examinerades.

Rekrytering och arbetsmarknad

Sommarungdomspraktik

Sommarungdomspraktik anordnas årligen för att därigenom ge gymnasieungdomar som slutfört årskurs 2 en inblick i Region Sörmlands alla verksamheter och olika yrken. Det är en strategisk rekryteringsåtgärd men även en värdefull arbetsmarknadsåtgärd, då regionverksamheter inte sällan är den första kontakten ungdomar har med arbetslivet. Av 342 sökande lottades 73 ungdomar fram till framtagna platser inom Region Sörmlands olika verksamheter. Placeringarna begränsades av covid-19. Det innebar att ingen kunde placeras inom hälso- och sjukvårdens verksamheter, och att regionen därför inte uppnådde målet med att placera 100 ungdomar i år.

Rätt till heltid, deltid en möjlighet

530 deltider har identifierats via kartläggning i personalsystemet och av dessa har 416 hittills redovisat önskad sysselsättningsgrad. Fram till

den 30 juni 2020 har 87 medarbetare ökat sin sysselsättningsgrad.

Verksamheter som blivit klara under första halvåret 2020: Kvinnokliniken MSE/KSK, Psykiatriska kliniken MSE samt VPM/KSK

Antal deltider: 169

Ofrivilliga deltider: 39

Ökat till heltid: 30

Utökad deltid: 9

Verksamheter som är påbörjade där arbete pågår: Medicinkliniken MSE och Barnkliniken Sörmland

Antal deltider: 147

Ofrivilliga deltider: 26

Ökat till heltid: 9

Utökad till heltid: 1

16 st som inte verkställts, arbete pågår.

Från mars månad har projektet inte arbetat aktivt i någon verksamhet på grund av rådande läget med covid-19

Utredning av hur vi säkerställer övergången från AT-tjänstgöring till Bastjänstgöring (BT) för läkare

Under perioden har en plan för ett första införande av BT tagits fram för åren 2020 - 2021. Denna har presenterats i verksamhetsrådet hälso- och sjukvård. Läkarföreningen har begärt MBL-förhandling vilken kommer att hållas i augusti 2020. Riksdagen har, till följd av covid-19, beslutat att skjuta upp införandet av bastjänstgöring till 1 juli 2021. Socialstyrelsen arbetar vidare med föreskriften och förväntas besluta om denna i slutet av november 2020.

REGION SÖRMLAND HAR EN ÄNDAMÅLSENLIK OCH SÄKER IT

Covid-19 har ställt många delar av verksamheten inför nya utmaningar, inte minst inom IT. En effekt har varit att olika typer av utvecklingsarbeten inom Region Sörmland IT har avstannat och kommer i höst stå inför en nystart, något som bland annat påverkat förberedelsearbetet med framtidens vårdinformationsstöd (FVIS). IT har under covid-19-perioden bidragit till en rad lösningar för digital verksamhetsutveckling såsom till exempel digitala vårdrum.

En temporär lösning skapades under covid-19 perioden för att kunna tillgodose behovet av extrabeställningar av plattor, telefoner, tillfälliga behållare och datorer som behövdes till de nya avdelningarna som skapades och flyttades runt på regionens sjukhus under mars-maj.

Arbetet med FVIS har under årets första sju månader skett genom fortsatta förberedelser inom områdena teknik/it, förändringsledning och implementation inför det kommande implementationsarbetet. Under perioden har arbete med informationsspridning om FVIS-programmet intensifierats, bland annat på sjukhusen och på arbetsplatsträffar.

Uppgraderingen av Windows 10 fortgår och ytterligare cirka 2 000 datorer har under januari-juni fått det nya operativsystemet installerat.

REGION SÖRMLAND HAR EN STARK EKONOMI I BALANS

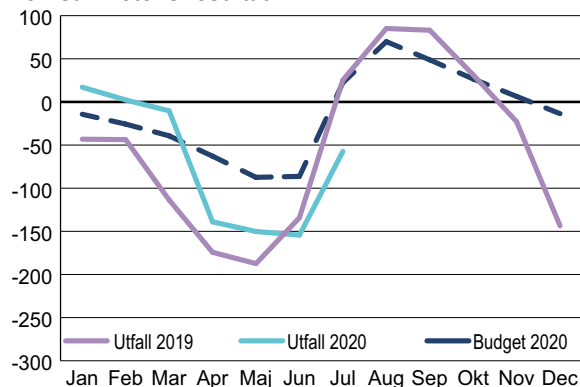
Region Sörmland har som mål att ha en stark ekonomi i balans. I uppföljningen redovisar regionen tre olika resultat; verksamhetens resultat, periodresultat och balanskravsresultat. Verksamhetens resultat visar hur verksamheterna har gått under perioden

inklusive skattintäkter och statsbidrag medan periodresultatet visar alla poster i resultaträkningen. I balanskravsresultatet däremot så ingår inte orealiserade värdeökningar och värdeminskningar. I tabellen nedan redovisas utfallet för de olika resultaten.

MNKR	UTFALL JAN-JUL 2020
Verksamhetens resultat	-58
Finansnetto	-103
Periodresultat enligt resultaträkningen	-161
Orealiserade vinster i värdepapper	-77
Orealiserade förluster i värdepapper	178
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0
Balanskravsresultat	-60

Verksamhetens periodresultat uppgår till -58 mnkr, vilket är 80 mnkr lägre än budgeterat för perioden. Utfallet för verksamhetens resultat redovisas i diagrammet nedan.

Verksamhetens resultat

Totalt periodresultat för perioden är negativt med -161 mnkr, vilket är 220 mnkr sämre än budgeterat för perioden. Det negativa periodresultatet beror till stor del på att det externa finansnettot är 140 mnkr lägre än budgeterat för perioden. I balanskravsresultatet exkluderas orealiserade värdeförändringar i kapitalförvaltningen.

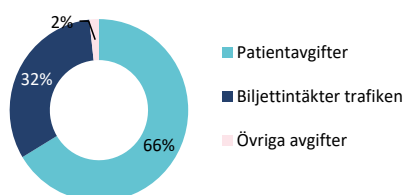
Verksamhetens resultat består av ett antal olika intäcks- och kostnadsslag. Nedan kommenteras periodutfallen i förhållande till budget, föregående års periodutfall och prognosen för respektive rad i resultaträkningen.

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter delas in i fyra grupper, Patient- trafikant- och andra avgifter, Försäljning hälso- och sjukvård, Försäljning inom regional verksamhet samt Övriga intäkter. Hur utfallet för perioden januari - juli 2020 fördelas mellan grupperna redovisas i diagrammet till ovan.

Patient-, Trafikant- och andra avgifter

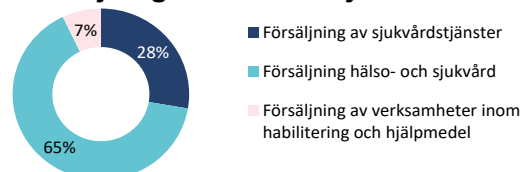

Utfallet för patient-, trafikant- och andra avgifter uppgår till 116 mnkr, vilket är 73 mnkr lägre än

budgeterat. Patientavgifterna är 39 mnkr lägre än budgeterat och biljettintäkterna för kollektivtrafiken är 34 mnkr lägre. Budgetavvikelsen för patientavgifter beror bland annat på ett minskat antal besök till följd av pandemin. Biljettintäkterna för kollektivtrafiken var under januari och februari i nivå med budget men efter utbrottet av covid-19 i mars har biljettintäkterna till och med juli minskat med i genomsnitt 70 % jämfört mot budget.

Utfallet för patient-, trafikant- och andra avgifter har minskat med 19 mnkr eller 14,1% jämfört med motsvarande period föregående år. Biljettintäkterna för kollektivtrafiken har minskat med 31 mnkr vilket kan härledas till minskat resande till följd av covid-19. Patientavgifterna har däremot ökat med 13 mnkr vilket beror på att patientavgiften inom primärvården har återinförts 2020. Om patientavgifterna avseende primärvården exkluderas har patientavgifterna minskat med 13 mnkr vilket kan hänföras till ett minskat antal besök till följd av covid-19 och lägre intäkter för uteblivet besök. Prognosen för patient-, trafikant- och andra avgifter är 112 mnkr lägre än budgeterat för året. Patientavgifterna beräknas bli 44 mnkr lägre och biljettintäkterna för trafiken beräknas bli 67 mnkr lägre.

Försäljning hälso- och sjukvård

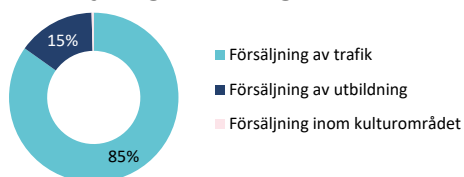

Utfallet för försäljning av hälso- och sjukvård uppgår till 719 mnkr, vilket är 243 mnkr högre än budgeterat. Ökningen beror framförallt på att antalet digitala vårdkontakter har ökat. Om patienten inte är folkbokförd i Sörmland så fakturerar Region

Sörmland kostnaden för den digitala vårdkontakten till hemregionen och det är den intäkten som redovisas här.

Intäkterna för försäljning av hälso- och sjukvård är 358 mnkr eller 99,2 % högre än utfallet föregående år, vilket förklaras av ett ökat antal digitala vårdkontakter. Prognosen för försäljning av hälso- och sjukvård är 438 mnkr högre än budgeterat för året, vilket kan härledas till ett ökat antal digitala vårdkontakter.

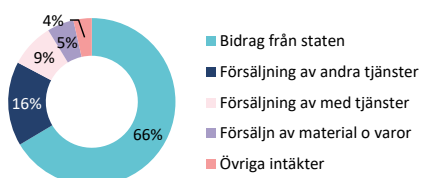
Försäljning inom regional verksamhet

Utfallet för försäljning inom regional verksamhet uppgår till 244 mnkr, vilket är 23 mnkr lägre än budgeterat. Det är framförallt intäkterna för försäljning av trafik till kommunerna som är lägre än beräknat.

Intäkterna för försäljning inom regional verksamhet är 17 mnkr eller 6,5 % lägre än utfallet föregående år, vilket förklaras av lägre intäkter för försäljning av trafik till kommunerna. Prognosen för försäljning inom regional verksamhet är dock 23 mnkr högre än budgeterat för året. Det beror på att trafik kostnaderna för buss beräknas öka under hösten och därmed även intäkterna för försäljning av trafik.

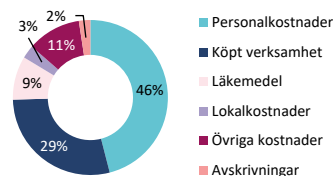
Övriga intäkter

Övriga intäkter uppgår till 620 mnkr, vilket är 5 mnkr bättre än budgeterat. Erhållna bidrag från staten avviker positivt från periodbudgeten, vilket bland annat beror på att bidragen avseende god och nära vård och psykisk hälsa har blivit högre än beräknat. Även bidragen avseende extra moms och personal har blivit högre än beräknat. Det ökade bidraget avseende personal beror på att staten under pandemin tillfälligt har ersatt regionen för hela sjuklönekostnaden. Inom gruppen övriga intäkter finns det även flera poster som redovisar negativa budgetavvikelser, bland annat har försäljningen inom butik, café och restaurang minskat mycket och volymerna för både hyres- och försäljningshjälpmedel har minskat. De negativa budgetavvikelserna beror till stor del på pandemin.

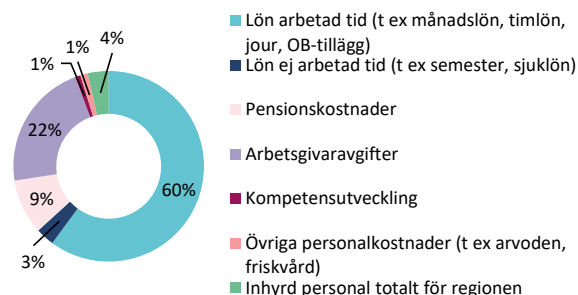
Utfallet för övriga intäkter är 76 mnkr eller 14,0% högre än utfallet föregående år. Ökningen kan hänföras till ökade bidrag från staten. Prognosen för övriga intäkter är 243 mnkr högre än budgeterat för året. Det beror framförallt på att regionen har ansökt om medel för merkostnader i samband med covid-19 pandemin men även på att bidragen avseende extra moms och ersättning för sjuklöner beräknas bli högre än budgeterat. Avseende ansökan för merkostnader i samband med covid-19 pandemin så prognostiseras ungefär hälften som en intäkt i delåret. Anledningen till detta är att endast 5 miljarder är avsatta för ändamålet nationellt och indikationen är att många regioner söker stora belopp gör att regionen väljer att prognostisera försiktigt.

Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader redovisas i sex olika grupper, personalkostnader och köpt verksamhet är de två största.

Personalkostnader

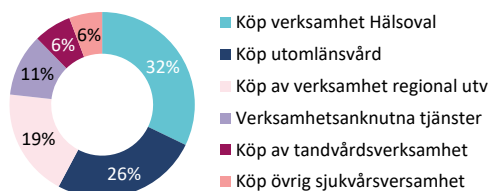
Region Sörmlands personalkostnader inklusive inhyrd personal har under årets första sju månader uppgått till 3 324 mnkr, vilket är 113 mnkr högre än budgeterat för perioden. Budgetavvikelsen kan bland annat härledas till att regionen har fler anställda och mer inhyrd personal än budgeterat. Kostnaden för pensioner har dock varit lägre än budgeterat.

Personalkostnaderna är 148 mnkr eller 4,7 % högre än utfallet föregående år. Utöver den årliga ökningen av månadslön och arbetsgivaravgifter kan ökningen kan till stor del hänföras till ersättning för obekvämt arbetstid (ob-tillägg), övertid, jour och sjuklön. Dessa ersättningar står för ungefär två tredjedelar av ökningen för personalkostnaderna. De ökade ersättningarna förklaras till stor del av de olika förstärkningsavtal som upprättades i samband med utbrottet av covid-19.

Kostnaden för pensioner har varit lägre jämfört med motsvarande period föregående år. Minskningen beror på att KPA:s beräkningsplattform har förändrats vilket för Region Sörmland innebär lägre kostnader. Under perioden har även kostnaden för inhyrd personal minskat jämfört med motsvarande period föregående år. Region Sörmlands andel av inhyrd personal uppgår till 3,5 %, att jämföra med det nationella målet på 2 %. Prognosen för personalkostnaderna är 253 mnkr högre än budgeterat för året vilket bland annat beror på de ökade ersättningarna beskrivna ovan. Kostnaden för pensioner beräknas dock bli lägre än budgeterat.

Köpt verksamhet

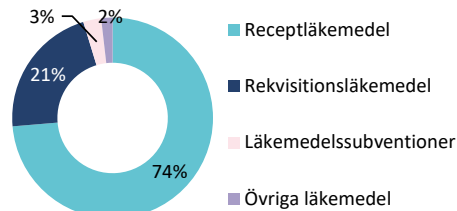

Kostnaden för köpt verksamhet uppgår till 2 065 mnkr, vilket är 169 mnkr högre än budgeterat. Inom gruppen finns det stora budgetavvikelser. Positivt avviker till exempel kostnaden för kollektivtrafik medan kostnaden för köp av utomlänsvård, laboratorieundersökningar och besöksersättning för digitala vårdkontakter avviker negativt.

Det totala utfallet för köpt verksamhet har ökat med 286 mnkr eller 16,1 % jämfört med föregående år. De digitala vårdkontakterna har ökat med 361 mnkr varav merparten vidarefaktureras till andra regioner som beskrivits ovan. Kostnaden för utomlänsvård och trafik har minskat. Den minskade kostnaden för utomlänsvården beror bland annat på lägre kostnader för remitterad- och akutvård. Den lägre kostnaden för trafik kan bland an-

nat härledas till det nya trafikavtalet som började gälla i augusti 2019. Prognosen för köpt verksamhet är 550 mnkr högre än budgeterat, vilket framförallt beror på att ersättningen för digitala vårdkontakter, utomlänsvård och laboratorieundersökningar beräknas bli högre än budgeterat.

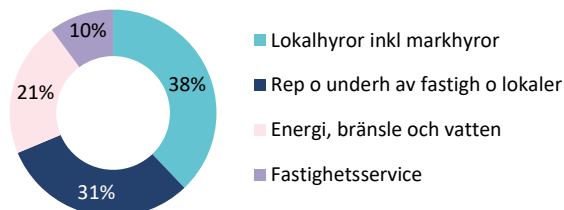
Läkemedel

Den totala kostnaden för läkemedel uppgår till 657 mnkr, vilket är 43 mnkr lägre än budgeterat. Kostnaden för övriga läkemedel har varit lägre än budgeterat vilket bland annat kan härledas till att ordinarie verksamhet har fått prioriterats ned till förmån för covid-19 verksamhet. Kostnaden för receptläkemedel har däremot varit högre än budgeterat vilket bland annat beror på ett ökat uttag av receptläkemedel i början av pandemin.

Region Sörmlands totala kostnad för läkemedel har, jämfört med föregående år, ökat med 26 mnkr eller 4,1 %. En stor del av ökningen kan hänföras till receptläkemedel som har ökat med 49 mnkr eller 11,1 %. Övriga läkemedelskostnader har minskat. Prognosen för läkemedel är 43 mnkr lägre än budgeterat för året vilket förklaras av samma orsaker som budgetavvikelsen ovan.

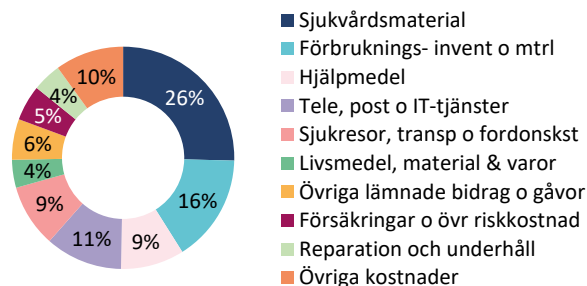
Lokalkostnader

Kostnaden för Region Sörmlands lokaler har under perioden uppgått till 198 mnkr, vilket är 25 mnkr högre än budgeterat. Den negativa budgetavvikelsen kan hänföras till ökade kostnader för externt förhyrda lokaler och rivning. Den ökade kostnaden för externt förhyrda lokaler beror bland annat på att två nya familjecentraler har öppnat.

Utfallet för perioden är 30 mnkr eller 17,9 % högre än motsvarande period föregående år. Ökningen förklaras av samma orsaker som budgetavvikelsen ovan. Prognosen för lokaler är 10 mnkr högre än budgeterat för året, vilket framförallt beror på högre kostnader för fastighetsunderhåll än beräknat.

Övriga kostnader

Övriga kostnader uppgår till 811 mnkr, vilket är 13 mnkr högre än budgeterat. Inom gruppen finns det stora budgetavvikelser. Negativ budgetavvikelse redovisas till exempel för sjukvårdsmaterial och hjälpmedel medan lägre kostnader redovisats för fastighetsplanen och framtidens vårdinformationsstöd (FVIS). Den ökade kostnaden för sjukvårdsmaterial förklaras av inköp av personlig skyddsutrustning som till exempel visir, masker och rockar i samband med covid-19. Avsatta medel för oförutsedda kostnader har inte heller använts i beräknad omfattning.

Exempel på personlig skyddsutrustning

Utfallet för övriga kostnader har ökat med 114 mnkr eller 16,4 % jämfört med motsvarande period föregående år. En stor del av ökningen beror på inköp av skyddsutrustning i samband med covid-19. Utöver det påverkar även en reglering av medlemsavgiften för kollektivtrafik jämförelsen med föregående år då en kreditfaktura redovisas i utfallet för 2019. Prognosen för övriga kostnader är 29 mnkr lägre än budgeterat för året. Prognosen påverkas positivt av att avsatta medel för oförutsedda kostnader inte beräknas användas i budgeterad omfattning. Sjukvårdsmaterial och diabetshjälpmedel påverkar däremot prognosen negativt.

Avskrivningar

Regionens kostnader för avskrivningar uppgår till 173 mnkr, vilket är 21 mnkr lägre än budgeterat för perioden. Budgetavvikelsen kan bland annat härledas till försenade projekt vilket har medfört en lägre avskrivningskostnad.

Utfallet för avskrivningar är 4 mnkr eller 2,4 % högre än föregående år. Den ökade kostnaden för avskrivningar kan framförallt hänföras till avskrivningar på IT-utrustning och medicinteknisk apparatur. Prognosen för avskrivningar är 13 mnkr lägre än budgeterat för året, vilket beror på att verksamheten inte har investerat i beräknad omfattning.

Verksamhetens nettokostnad

Verksamhetens nettokostnad uppgår till -5 529 mnkr, vilket innebär en negativ avvikelse från periodbudgeten med 78 mnkr. Jämfört med motsvarande period föregående år har nettokostnaden ökat med 210 mnkr eller 3,9 %.

Nämnden för kultur, utbildning och friluftsvärksamhet visar en negativ prognos på 6 mnkr som är kopplad till covid-19. Nämnden räknar med att ta igen verksamhet som inte genomförts under pandemin. Om verksamheten skulle genomföras som planerat så genereras en negativ prognos. Nämnden har sedan tidigare ett eget kapital på 41 mnkr vilket får användas om negativa avvikelser från budget uppstår under året. Inga övriga åtgärder behöver vidtas under året.

Nämnden för primärvård, rättspsykiatri och Dammsdalsskolan visar en negativ prognos på 5 mnkr vilket är en förbättring jämfört med den prognos som lades i kvartalsrapporten. Nämnden har gjort en åtgärdsplan som bifogades kvartalsrapporten och som de arbetar med. Regionstyrelsen följer utvecklingen av genomförda åtgärder inom primärvårdsområdet fortsatt under året.

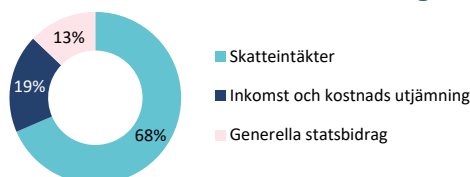
Regionstyrelsen totalt visar positiv prognos som är 182 mnkr bättre än budget. Tittar man bara på nettokostnaderna så visas däremot ett underskott på 129 mnkr. Som beskrivits tidigare så är prognosen försiktigt lagd då hänsyn endast har tagits till en del av ansökan för mer kostnader kopplade till covid-19. Framförallt är det hälso- och sjukvården och regionens service

MNKR	UTFALL JAN-JUL 2020	BUDGET JAN-JUL 2020	BUDGET HELÅR 2020	PROGNOS HELÅR 2020	AVVIK BUDGET- PROGNOS
Nämnden för kultur, utbildning och friluftsvksamhet	-68	-78	-134	-140	-6
Nämnden för primärvård, rättspsykiatri och Dammsdalskolan	12	-1	-10	-15	-5
Nämnden för samverkan socialtjänst och vård	8	0	-1	-1	0
Patientnämnden	0	-2	-4	-2	2
Regionala utvecklingsnämnden	-118	-115	-194	-192	2
Regionstyrelsen	-5 361	-5 252	-9 047	-9 176	-129
Revisionen	-2	-3	-5	-5	0
Inköpsnämnden	0	0	0	0	0
Verksamhetens nettokostnad	-5 529	-5 451	-9 395	-9 531	-136
Regionstyrelsen, skattintäkter och statsbidrag	5 471	5 473	9 381	9 665	284
Regionstyrelsen, finansnetto	-103	37	62	89	27
PERIODRESULTAT	-161	59	48	223	175

som har haft höga kostnader under det första delåret vilka har varit svåra att förutse.

Avvikelsen per nämnd redovisas i tabellen ovan.

Skatteintäkter och statsbidrag

Skatten till Region Sörmland uppgår till 10,83 kronor, vilket är oförändrat jämfört med föregående år. Region Sörmlands totala utfall för skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag uppgår till 5 471 mnkr, vilket innebär en negativ avvikelse från periodbudgeten med 2 mnkr. Skatteintäkterna är 196 mnkr lägre än budgeterat för perioden vilket beror på effekter av den globala konjunkturkollapsen till följd av covid-19. Coronapandemin har påverkat sysselsättningen och lönesumman mycket och därmed också skatteunderlaget. Regionen har dock fått ett extra tillskott från staten på 163 mnkr vilket redovisas som generellt statsbidrag. Även det generella statsbidraget för läkemedelsförmånen redovisar en positiv avvikelse på 29 mnkr.

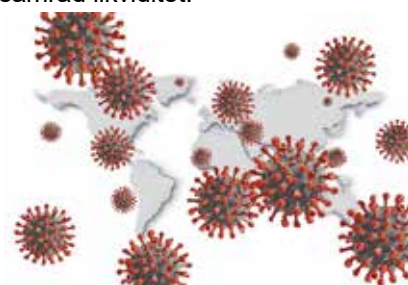
Utfallet för skatteintäkter, utjämning och statsbidrag är 127 mnkr eller 2,4 % högre än motsvarande period föregående år. Förändringen förklaras av samma orsaker som budgetavvikelsen ovan. Prognosen för skatteintäkter och statsbidrag är 284 mnkr bättre än budgeterat för året. Skatteintäkterna beräknas, enligt Sveriges kommuner och regioners prognos i augusti, bli lägre än budgeterat medan statsbidraget för läkemedelsförmånen och det extra tillskottet från staten beräknas bli högre.

Externt finansnetto

Det finansiella nettot fördelar sig enligt nedanstående tabell.

MNKR	UTFALL JAN- JUL 2019	UTFALL JAN-JUL 2020
Finansiella intäkter	787	137
Finansiella kostnader	-146	-187
Räntekostnad pensioner	-48	-43
Löneskatt på räntedel, pensioner	-11	-10
Summa finansnetto	582	-103

Den första delen av 2020 har varit en dramatisk period på världens finansiella marknader som präglats av coronapandemin. Året inleddes med stigande börskurser och positiva konjunktursignaler. De uppgifter som kom från Kina om att ett nytt virus hade börjat sprida sig tog få notis om och det tog ända till slutet av februari innan det påverkade de finansiella marknaderna. Då byttes optimismen ut mot en bottenlös pessimism och börserna föll handlost när land efter land stängde ner sina ekonomier. Nedgången från toppen i februari till botten i mitten av mars var över 30 procentenheter för Stockholmsbörsen. Samtidigt kollapsade oljepriset. Dramatiken var lika stor på obligationsmarknaden med kraftigt fallande priser och försämrade likviditet.

I slutet av mars påbörjades en återhämtning av börskurserna när det visade sig att de drastiska stängningsåtgärderna i Kina hade positiv effekt på smittspridningen samtidigt som världens centralbanker snabbt agerade med massiva stödsatser. Uppgången fick ytterligare kraft i slutet av perioden när många länder kunde följa Kina och öppna upp sina ekonomier, vilket i sin tur fick konjunkturindikatorerna att lyfta. Trots dramatiken är nedgången på Stockholmsbörsen efter juli månads utgång beskedliga -0,2 % (SIXPRI) medan världsindex räknat i svenska kronor är ned -2,3 % och USA -7,4 %.

Avkastningen på regionens kapitalförvaltning är för årets sju första månader -0,5 % vilket är 2,7 % lägre än avkastningskravet men 1,4 % högre än sitt jämförelseindex. Portföljens aktiedel har avkastat -1,7 % och räntedelen -0,3 %.

Under en rullande tolv månadersperiod har portföljen avkastat +2,8% medan avkastningskravet är 4,0 %.

Portföljens anskaffningsvärde uppgår till 4 467 mnkr och marknadsvärdet 5 343 mnkr det vill säga ett övervärde på 876 mnkr (20 %).

Prognosen för regionens externa finansnetto visar en stor negativ avvikelse mot budget (-154 mnkr). Största avvikelsen gäller realiserade värdeförändringar. Från och med den 1 januari 2019 gäller en ny redovisningslag som innebär att finansiella instrument ska värderas till marknadsvärde på bokslutsdagen och redovisas som realiserad värdeförändring. Marknadsvärdet i portföljen förändras i takt med börsutvecklingen och den realiserade värdeförändringen kommer därför att variera under året. Per juli 2020 uppgår den realiserade värdeförändringen i pensionsmedelsportföljen till -101 miljoner kronor. Föregående år uppgick den realiserade värdeförändringen för samma period till +578 miljoner.

En jämförelse med föregående år framgår av nedanstående tabell:

MNKR	BOKSLUT 2019	JULI 2019	JULI 2020
Kapitalförvaltning (marknadsvärde)	5 368	4 905	5 343
Avkastning kapitalförvaltning	18,6 %	15,2 %	-0,5 %
Standardavvikelse* 12 mån	6,3 %	5,7 %	7,3 %

* Riskmått. Beskriver (den historiska) avkastningens avvikelser från sitt eget medelvärde.

Hur ser verksamheternas ekonomi ut?

De flesta verksamheter har kostnader för covid-19 i sitt resultat. I prognoserna så har hänsyn tagits till kostnaderna för pandemin om inte annat anges. Intäkter för den ansökan som görs av regionen gällande merkostnader för covid-19 är beaktad

som en helhet inom övrig hälso- och sjukvård. Det är generellt mycket osäkerhet behäftad med prognoserna då framförallt pandemins utveckling och konsekvenser av denna är svårbedömda.

Hälso- och sjukvård

Division Kirurgi redovisar en positiv budgetavvikelse på 46 mnkr. Budgetavvikelsen består främst av ökad intern försäljning av intensivvård. Intensivvården har stått i fokus och mycket annan vård har fått stå tillbaka i spåren av pandemin. På kostnadssidan så har personalkostnaderna varit betydligt högre än budgeterat. Anledningen till det är de olika förstärkningsavtalen för vårdens medarbetare som har fått genomslag samt medarbetare som bytt avdelning med anledning av pandemin. Division kirurgi har dock minskat kostnaden för inhyrd personal jämfört med föregående år. Prognosen beräknas bli 12 mnkr sämre än budget med antagandet att vissa kostnader tillhörande pandemin kommer senare.

Division Medicin redovisar en negativ budgetavvikelse på 111 mnkr. Underskottet kan till stora delar härledas till covid-19 och då främst i form av personalkostnader och köpt verksamhet. Av budgetavvikelsen på personalkostnader så är cirka 48 mnkr kodat med covid-19. Hela underskottet inom köpt verksamhet beror på köpta intensivvårdsplatser. I prognosen är hänsyn tagen till höga kostnader för utomlänsvård kommande månader då regionen ännu inte har fått kostnader för alla patienter som vårdas utomläns under mars till juli. Prognosen beräknas bli 189 mnkr sämre än budget.

Division Medicinsk service redovisar en negativ budgetavvikelse på -95 mnkr. Underskottet kan till stora delar härledas till covid-19 och då främst i form av uteblivna intäkter och övriga kostnader som till exempel medicintekniskt material, sjukvårdsartiklar och reservdelar till ventilatorer. Intäktsstappet beror på en drastisk minskning av försäljningen av vårdplatser och mottagningsbesök. Prognosen beräknas bli 151 mnkr sämre än budget.

Division Psykiatri och funktionshinder redovisar en positiv budgetavvikelse på 2 mnkr. Överskottet består av högre intäkter än budgeterat som till exempel statliga medel för psykisk hälsa samt medel från omställningsfonden. Personalkostnaderna ligger också på en lägre nivå än budget vilket beror på vakanser i verksamheten. Prognosen beräknas bli 15 mnkr sämre än budget. Underskottet som prognostiseras beror på utomlänsvård gällande neuropsykiatriska utredningar och hjälpmedelskostnader.

Divisionsgemensamt redovisar en negativ budgetavvikelse på 36 mnkr. Underskottet består av

laboratorieanalyser för covid-19 som smittskydd har kostnader för samt att divisionsgemensamt tagit kostnader för covidrelaterat sjukvårdsmaterial för hälso- och sjukvården. Prognosen beräknas bli 55 mnkr sämre än budget.

Hälsoval redovisar en negativ budgetavvikelse på 5 mnkr. Underskottet beror främst på att intäkterna för patientavgifter ligger långt under budget vilket delvis beror på att antalet besök är lägre kopplat till covid-19. Hälsoval har i år ett nytt ersättningsystem vilket innebär att ersättningen till vårdcentralerna har varit hög trots de minskade antalet besök. Besöksersättning betalas ut för hembesök och digitala besök vilka har ökat under året. Prognosen beräknas bli 10 mnkr sämre än budget.

Tandvården redovisar ett resultat i nivå med budget. På grund av covid-19 pandemin så har det utförts betydligt mindre tandvård inom ramen för regionens tandvårdsstöd för vuxna. Särskilt kostnaderna för den nödvändiga tandvården för äldre och funktionshindrade har minskat kraftigt jämfört med föregående år. Prognosen beräknas bli densamma som budget.

Övrig hälso- och sjukvård redovisar en positiv budgetavvikelse på 12 mnkr. Överskottet

beror främst på att reserverade medel för fastighetsplanen inte har använts i budgeterad omfattning och att bidrag för den nationella testningen har kommit in för två månader. Prognosen beräknas bli 156 mnkr bättre än budget. Prognosen har delvis tagit hänsyn till den ansökan Region Sörmland har gjort till Socialstyrelsen för merkostnader för covid-19. Då endast 5 miljarder är avsatt från nationellt håll och indikationen är att många regioner kommer att söka stora belopp så har regionen valt att ta upp ungefär halva ansökan i prognosen. När ansökan har behandlats och beviljats så sker fördelning av medel i organisationen så att den division som fått kostnaden får kostnadstäckning.

Primärvården redovisar en negativ budgetavvikelse på 2 mnkr. Underskottet har krympt under året beroende på att primärvården har arbetat med sina handlingsplaner för att nå en ekonomi i balans. Faktorer som har bidragit är lägre kostnader för inhyrd personal, lägre kostnader för radiologi och lab,

utlånad personal till slutenvården under pandemin och samverkan mellan vårdcentraler. Prognosen beräknas bli 17 mnkr sämre än budget.

Regionsjukhuset Karsudden redovisar en positiv budgetavvikelse på 12 mnkr. Överskottet beror främst på en högre beläggning än budgeterat. Snittbeläggningen för årets första sju månader har varit knappt 130 vårdplatser. Även övriga kostnader bidrar till överskottet som dock kommer att minska under hösten när den nya rehabenheten ska möbleras och inredas. Det finns flera osäkerhetsfaktorer i prognosen varav det ena är utvecklingen av pandemin och det andra är lönerörelsen och effekterna av den. Prognosen beräknas bli 10 mnkr bättre än budget.

Dammsdal redovisar en positiv budgetavvikelse på 2 mnkr. Överskottet beror främst på lägre

personalkostnader än budgeterat till följd av vakanser. Intäkterna för boende och undervisning är dock något lägre på grund av en lägre beläggingsgrad. Prognosen beräknas bli 2 mnkr bättre än budget.

Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård redovisar en positiv budgetavvikelse på 8 mnkr. Överskottet beror på statsbidraget för psy-

kisk hälsa som erhållits. Prognosen beräknas bli densamma som budget.

Gemensamma patientnämnden redovisar en positiv budgetavvikelse på 2 mnkr. Överskottet beror på lägre personalkostnader än budgeterat till följd av vakanser. Ytterligare en orsak är att det ej är lika många aktiva förordnanden av stödpersonsuppdrag. Prognosen beräknas bli 2 mnkr bättre än budget.

Regional verksamhet

Regionstyrelsen har medel för beställning av kollektivtrafik och en positiv budgetavvikelse på 6 mnkr redovisas där. Prognosen beräknas bli 9 mnkr sämre än budget på grund av ökade kostnader för tåg under resten av året.

Regionala utvecklingsnämnden redovisar en negativ budgetavvikelse på 3 mnkr. Avvikelsen hänförs till organisationsbidrag och är enbart en periodiseringseffekt då stora delar av de årliga summorna

Region Sörmlands egna tillverkning av skyddsrockar

är utbetalda och bokförda redan nu. Verksamheten har påverkats mycket av den pågående pandemin. Effekter syns särskilt väl genom både minskade intäkter och kostnader för kollektivtrafiken både i utfallet och i prognosen. I viss utsträckning har planerade aktiviteter inte kunnat genomföras. Prognosen beräknas bli 2 mnkr bättre än budget.

Nämnden för kultur, utbildning och friluftsvksamhet redovisar en positiv budgetavvikelse på 10 mnkr. Avvikelsen består av främst av vakanser på personalsidan samt har kostnaden för köpta tjänster varit lägre än budgeterat. Prognosen beräknas bli 6 mnkr sämre än budget och påverkas av de intäktsbortfalls som drabbar kulturverksamheten under resten av året. Det är framförallt publika aktiviteter som drabbas hårdast. Kultur och utbildning räknar i sin prognos med att genomföra planerade aktiviteter för året.

Ledning och stöd

Regiondirektörens staber redovisar en positiv budgetavvikelse på 11 mnkr. Överskottet beror främst på regiondirektörens projektmedel som inte har använts i budgeterad omfattning. Prognosen beräknas bli 5 mnkr sämre än budget. Anledningen till den negativa prognosen är tillfälligt dyra personallösningar inom hälsovalsstaben samt kostnader

för IT som beräknas överskrida budgeten.

Regionservice redovisar en negativ budgetavvikelse på 61 mnkr. Inköp och åtgärder kopplade till covid-19 påverkar resultatet negativt med cirka 50 mnkr. Exempel på vad som har genomförts är: inköp av sjukvårdsmaterial, tillverkning av utrusning som intubationsboxar, engångsvisir, plastförkläden, extra medarbetare för att klara distribution av förrädsvaror, lokalvård och transporter. Prognosen beräknas bli 18 mnkr sämre än budget och då är både intäkter i form av statsbidrag och kostnader för covid-19 borträknade.

Region Sörmland IT (RSIT) redovisar en negativ budgetavvikelse på 15 mnkr. Inköp av PC är den enskilt största orsaken till budgetavvikelsen. I resultatet ingår också kostnader som är relaterade till covid-19. Prognosen beräknas bli 4 mnkr sämre än budget och RSIT räknar då med kompensation för de kostnader som pandemin har medfört.

Regiongemensamt redovisar en positiv budgetavvikelse på 135 mnkr. Överskottet beror främst på lägre pensionskostnader, lägre kostnader än budgeterat för oförutsedda händelser samt en intäkt i form av statsbidrag för sjuklönekostnader. Prognosen beräknas bli 179 mnkr bättre än budget.

Intern kontroll

En god intern kontroll kännetecknas av bland annat:

- Dokumenterad och känd ansvars- och befogenhetsfördelning samt dokumenterade och kända rutiner
- Goda rutiner för hantering av avvikelser
- Efterlevnad av beslut och kontinuerlig uppföljning
- Regelbunden riskanalys
- Säkerhet i system och rutiner

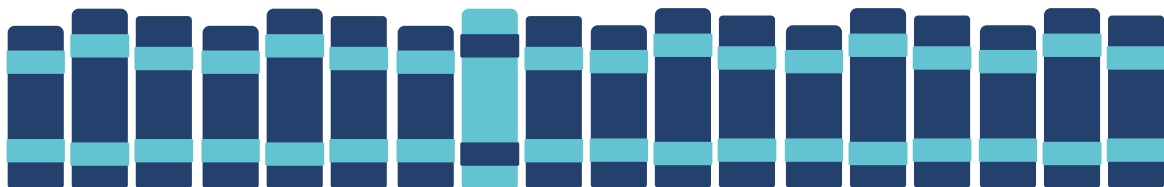
Nämnderna ska löpande följa upp det interna kontrollsystemet inom nämndens verksamhetsområde och varje år anta en särskild plan för uppföljning av den interna kontrollplanen.

Exempel på områden och rutiner som kontrolleras under 2020 är:

- Upphandlade konsulter

- Kontraattest
- Diagnoskodning
- Utbetalningsordrar
- Hyrpersonal
- Värdering av finansiella instrument
- Betydande miljöaspekter
- Utfördelning av arbetsmiljöuppgifter till chefer

Nämnderna har vid kontrollerna i vissa fall upptäckt brister och då angivit vilka åtgärder som vidtagits eller planeras för att förbättra utfallet. Inom Region Sörmland pågår ett förbättringsarbete gällande den interna kontrollen. Syftet är att förtydliga och förenkla de olika stegen i framtagandet av interkontrollplanen.

Uppföljning av privata utförare

VÅRDCENTRALER

Vårdcentralerna i Region Sörmland följs upp på samma sätt oavsett driftsform. Hälsovalsstaben följer årligen upp vårdcentralerna genom ett antal indikatorer som är sorterade utifrån Socialstyrelsens riktlinjer om god vård. Syftet med avtalsuppföljningen är att säkerställa att Vårdgivaren uppfyller kraven i regelboken samt att skapa en grund för gemensam utveckling av Vårdgivarens uppdrag. Årligen publiceras avtalsuppföljningen för respektive vårdcentral på regionens hemsida för att befolkningen ska kunna ta del av vårdcentralernas resultat. Hälsoval publicerar också ett urval av indikatorer/frågor på samverkanswebben Urvalet ska spegla primärvårdens breda uppdrag. Syftet är att visualisera resultatet från uppföljningen och ge en överblick.

Dialoguppföljningen är ett komplement till avtalsuppföljningen som syftar till utveckling. Syftet är att sprida idéer mellan vårdcentraler och att stimulera till att hitta nya arbetssätt. Det ger också en signal till regionen till att få kunskap om vad som behöver göras för att stödja på bästa sätt. Dialoguppföljningen genomfördes inte under våren på grund av covid-19.

Samtliga vårdcentraler i Region Sörmland är anslutna och har tillgång till Primärvårdskvalitet. Primärvårdskvalitet är ett nationellt system för kvalitetsdata i primärvården med syfte att stödja förbättringsarbete och uppföljning.

ÖVRIGA VÅRDGIVARE

Region Sörmlands löpande uppföljning av privata utförare sker idag genom det ekonomiska rapport-systemet Privera, beslutsstöds- och rapporterings-verktyget Boris samt dialog och samverkan med de privata vårdgivarna.

För att förbättra den löpande uppföljningen har det skapats en light-version i planerings-verktyget för elektronisk rapportering av verksamheten hos privata utförare. Under våren har alla vårdgivare rapporterat sin patientsäkerhetsberättelse i planeringsverktyget.

För fördjupade uppföljningar finns från 2016 en framtagna rutin inom Region Sörmland. Fördjupade uppföljningar ska genomföras både på förekommen anledning samt planerat för särskilda granskningsområden. Den fördjupade uppföljning av psykioterapeuterna med avtal som genomfördes under 2019 har avrapporterats under våren och visar på verksamhet med god kvalitet. Det finns dock förbättringspotential och detta gäller främst vårdplanering och diagnossättning.

Enligt uppföljningsplanen skulle en fördjupad uppföljning av alla privata läkare med avtal ske under 2020. I och med pandemin har detta skjutits fram till 2021.

DIGITALA VÅRDAKTÖRER

Antalet digitala vårdgivare som går via Region Sörmland fortsätter att öka och är i skrivande stund nio till antalet. Ytterligare ett avtal med en digital vårdgivare och en privat vårdcentral startar den 1 september. Även antalet besök har stadigt gått uppåt och fick ett rejält uppsving i mars då antalet besök näst intill fördubblades från föregående månad. Totalt antal besök till digitala vårdgivare i Sverige uppgick 2019 till cirka 1,1 miljon. Första halvåret 2020 har besöksstatistiken hittills landat på 1 079 707 bara för de besök som går via Region Sörmland. Besöksantalet dalade något under april och maj men har åter börjat öka under juni. Besök i dagsläget cirka 200 000/månad.

De dialogmöten som planerats under våren har istället bokats in under september och oktober. Underlag i form av statistik och granskning av bland annat förskrivningsmönster av läkemedel har under våren och sommaren arbetats. Målsättning under andra halvåret är att Region Sörmland externt publicerar rapporter såsom Strama-rapporter med mera.

Kry har sedan i maj börjat fakturera Region Skåne för de besök som gjorts av personer mantalsskrivna i Skåne. Kry har även aviserat att de avser göra likadant gentemot Stockholm till hösten.

KOLLEKTIVTRAFIK

All trafik i Region Sörmland är upphandlad vilket innebär att upphandling samt avtals- och kvalitetsuppföljning är centralt.

Särskild kollektivtrafik

Den särskilda kollektivtrafiken omfattar färdtjänst, sjukresor, omsorgsresor, skolskjuts samt riksfärdtjänst. Regionen ansvarar för att tillhandahålla sjukresor till sörmlänningarna och har därmed även ansvar för regelverk, taxor och sjukreseintyg. Motsvarande ansvar för legitimering, taxor och regelverk ligger på respektive kommun i Sörmland avseende färdtjänstresor, riksfärdtjänst, omsorgsresor och skolskjuts. Detta innebär att förutsättningarna för trafiken grundar sig i respektive huvudmans regelverk och därtill utfärdade legitimeringar. Regionen ansvarar för upphandling samt avtals- och kvalitetsuppföljning av avtalen. Under 2020 har den särskilda kollektivtrafiken bedrivits i 18 trafikavtal.

Genomförd avtalsuppföljning för perioden januari-juli 2020

Samtliga trafikavtal ska följas upp enligt förutbestämd uppföljningsplan. Denna uppföljning omfattar avstämningsmöten minst tre gånger per år. Utöver uppföljningsmötena genomförs revision av respektive avtal en gång om året. Hitintills under 2020 har 13 avstämningsmöten genomförts. Endast en revision har genomförts för perioden. Med anledning av covid-19 pandemin har revisioner flyttats fram och kommer att utföras under hösten.

Fordonskontroller

Löpande och vid särskilda behov genomförs fordonskontroller genom anmodan till trafikföretagen eller vid flygande besiktning. Trafikföretagen ska minst genomföra två fordonskontroller per fordon och år. Regionen genomför därefter stickprovskontroller av minst 10 % av fordonen.

Servicereaseavtalen omfattar cirka 245 fordon i Sörmland. Under 2020 har trafikföretagen genomfört 248 fordonskontroller och regionen har genomfört 31 stickprovskontroller på fordonen.

Ärendehantering

Vid händelser i trafiken rapporteras dessa via inkomna kundsynpunkter eller som avvikelser i planeringssystemet. Under perioden januari till juli har 1 303 kundsynpunkter och 1990 avvikelser har hanterats avseende den särskilda kollektivtrafiken. 1 stycken varning har tilldelats i avtalen under året.

Förarutbildning

I servicereaseavtalen i Sörmland krävs att förare som utför uppdrag inom dessa avtal ska vara certifierade. Certifieringen omfattar både en teoretisk utbildning med efterföljande kunskapsprov och ett praktiskt körprov. Under 2020 har hitintills 14 förare certifierats. Merparten av utbildningstillfällena under våren blev inställda till följd av pandemin.

Uppstartsarbete

Under året pågår uppstart av nya avtal för serviceresor i Sörmland. Trafikstart är 1 januari 2021. Uppstartsarbete har kunnat följa lagd tidplan och har ännu inte haft någon påverkan utav pandemin.

Movingo

På uppdrag av Mälardalstrafik har regionen ansvaret att via Servicecenter ansvara för kundtjänst och teknisk support för Movingo. Under året har 2 142 samtal besvarats och 937 kundsynpunkter har hanterats. För Movingo har kundsynpunkterna ökat med cirka 20 % vilket kan förklaras med att Movingo Kundservice under covid-19 har hanterat en större mängd frågor och reklamationer kopplat till återköp av periodbiljetter. Under året har löpande avstämningar genomförts med Mälardalstrafik avseende hur uppdraget fortlöper och vilket utfallet har varit i tjänsten.

Allmän kollektivtrafik

Den allmänna kollektivtrafiken i Sörmland består av tåg-, buss- och skärgårdstrafik. Busstrafiken bedrivs under varumärket Sörmlandstrafik och tågtrafiken genom bolaget Mälardalstrafik som är samägt med övriga regioner i Mälardalen. All trafik är upphandlad och det innebär att upphandling samt avtal- och kvalitetsuppföljning är centralt. Busstrafiken bedrivs i fyra avtalsområden där leverantörer upphandlas för varje avtalsområde. Nobina kör trafiken i avtalsområdena Södra och Västra Sörmland, Transdev i Norra Sörmland samt Bergkvarabuss i Östra Sörmland. Tågtrafiken körs av SJ på uppdrag av Mälardalstrafik.

Tågtrafik

Trafikavtalen för tågtrafiken förvaltas av Mälardalstrafik. Region Sörmlands intresse i Mälardalstrafik sker genom ett aktivt deltagande i styrelsearbetet, i tjänstemannaberedningen och förvaltningschefsgruppen samt i den arbetsgrupp kring trafik och försäljning som bedrivs under ledning av Mälardalstrafik. Under året har arbetet varit mer intensivt än vanligt på grund av leveranser och leveransproblem för nya Mälartåg, intensivt upphandlingsarbete inför nytt trafikavtal samt i och med de organisationsförändringar som skett inom Mälardalstrafik. Utöver det har Region Sörmland ett samverkansavtal med Region Stockholm om Gnestapendeln.

Under perioden fasades de nya Mälartågen in på Svealandsbanan och Sörmlandspilen, i skrivande stund pågår infasningen även på Nyköpingsbanan. Därmed har alla äldre tåg, bestående av lok och vagnar, ersatts av moderna tvåvåningståg. De nya tågen har uppmärksamhetsmycket i media och många positiva synpunkter har inkommit, trots initiala problem med de nya fordonen på Svealandsbanan.

För övrigt präglades perioden av coronapandemin. Trafiken med regionaltåg reducerades i olika omgångar i mars och april och som mest uppgick reduceringarna till cirka 30 % av planerad produktion. Under sommaren skedde en återgång till i princip planerat utbud men då med sedvanliga sommarreduceringar. Året inleddes med fortsatt ökat resande men denna utveckling slutade abrupt i mars månad. I april och maj minskade antalet påstigningar med 60-70 % på alla regionaltågslinjer genom länet, bland annat efter Folkhälsomyndighetens uppmaning att undvika kollektivtrafiken. Under sommaren, när den första akuta fasen i smittspridningen var över, skedde en viss återhämtning av resandet.

Gnestapendelns utbud var oförändrat under hela perioden men även här minskade resandet med knappt 50 % i april och maj.

Busstrafik

Samtliga busstrafikavtal i Sörmland har upphandlats och blivit tilldelade under de senaste två åren. Trafikstarten för avtalsområdena Södra och Västra Sörmland skedde i augusti 2019, avtalsområdet Norra Sörmland har trafikstart i december 2020 och det sista avtalsområdet Östra Sörmland, har trafikstart i december 2021. I och med detta bedrivs uppföljning för såväl gamla som nya avtal, vilket ställer olika krav såväl på trafikföretag som avtalsförvaltning.

Under året har det parallellt pågått uppstartprojekt för Busstrafik Norra Sörmland samt upphandling av de nya trafikavtalen Busstrafik Östra Sörmland samt nyligen startat uppstartsprojekt som även innefattar ny infrastruktur för biogas och el på depån.

I de uppstartade nya avtalen med Nobina kvarstår ännu avtalsfrågor kring incitamenten och avvikelser-

hantering som tagit mycket resurser från verksamheten, dels i uppföljningsarbete och avtalstolkningar.

I trafikavtalen sker avtalsuppföljning kontinuerlig och varje månad utifrån den månatliga produktionsrapporten. Rapporten analyseras och granskas av enhetschef och kvalitetsutvecklare samt ligger även som grund för eventuella viten och följs upp mer i detalj vid de månatliga produktionsmötena som genomförs för samtliga avtalsområden.

Rapportering sker också på daglig basis där föregående trafikdag ska rapporteras senast klockan 10.00 efterföljande dag samt att större trafikpåverkande händelser ska rapporteras direkt. Rapporteringskraven skiljer sig mellan nya och gamla avtal men ska för samtliga ge en bild av utfallet av trafiken under månaden och lyfta vad som inte levererats och/eller inte fungerar.

Det har varit stora påverkan för våra trafikföretag på grund av pandemin som resulterade i höga sjukskrivningstal i början av pandemin men efter åtgärder som att stänga framdörrarna för påstigning för resenärer så blev sjuktalen lägre.

I samtliga avtal upprättshålls det ordinarie trafiken under pågående pandemi med endast fåtal inställda turer.

Även vår egna uppföljning och kontroll har delvis fått omprioriteras under pågående pandemin.

Under 2020 har nio riktade fordonskontroller genomförts på depåerna och 1 205 kontroller av fordon i trafik.

Hållplatsunderhåll

Hållplatsunderhåll upphandlas i de nya trafikavtalen, i samma avtal som busstrafiken. För de avtalsområden där trafikstart i nya avtalen inte skett är hållplatsunderhåll upphandlad i två andra separata avtal. Det har under perioden genomförts sju tillsynsrundor för att kontrollera att hållplatsunderhållet upprätthåller avtalet kvalitetsnivå.

Kontrollverksamheten

Kontrollverksamheten och utfärdandet av kontrollavgifter sker av upphandlad utförare.

Arbetet med kontroll av giltigt färdbevis har fortlöpt under pågående pandemi och att kontrollverksamhet även fått i uppdrag att informera om förändringar för biljettköp samt att upplysa om Folkhälsomyndighetens rekommendationer.

Under perioden har sex avstämningsmöten genomförts med kontrollverksamheten.

